

Dokterszorg Friesland Holding BV
Heerenveen

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2023

waarin opgenomen de

Jaarrekening 2023

van

Dokterszorg Friesland Holding BV
te
Heerenveen

Jaarrekening 2023

Heerenveen, 24 mei 2024

Dokterszorg Friesland Holding BV
Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
Bestuursverslag	3
Verslag van de interne toezichthouder	11
ADVIES AAN DE ALGEMENE VERGADERING	15
ORGANISATIE EN BESTUUR. VASTSTELLING JAARREKENING	16
JAARREKENING 2023	17
Geconsolideerde balans per 31 december 2023	17
Geconsolideerde Winst- en verliesrekening over 2023	18
Kasstroomoverzicht over 2023 (geconsolideerd)	19
Grondslagen voor de financiële verslaggeving in de geconsolideerde jaarrekening	20
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	24
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	31
Enkelvoudige balans per 31 december 2023	38
Enkelvoudige Winst- en verliesrekening over 2023	39
Kasstroomoverzicht over 2023 (enkelvoudig)	40
Grondslagen voor de financiële verslaggeving in de enkelvoudige jaarrekening	41
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	42
Toelichting op de enkelvoudige Winst- en verliesrekening over 2023	46
Toelichting op het kasstroomoverzicht (enkelvoudig) over 2023	49
Ondertekening jaarrekening	49
OVERIGE GEGEVENS	
Resultaatbestemming, vaststelling jaarrekening en statutaire zeggenschappen	50
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	51

Bestuursverslag

1. Inleiding en algemeen

Doelstelling

Dokterszorg Friesland is een organisatie van en voor huisartsen. Zij ondersteunt huisartsen in Friesland, zodat zij onbelemmerd en professioneel hun vak kunnen uitoefenen. Dokterszorg Friesland werkt vanuit de drijfveer 'hart voor huisartsenzorg'. Samen met huisartsen en (keten)partners ontwikkelt Dokterszorg moderne diensten en producten die huisartsen ondersteunen. De aandachtsgebieden binnen Dokterszorg Friesland zijn: het organiseren en faciliteren van de ANW-zorg, de zorg voor chronisch zieken, deskundigheidsbevordering en andere ondersteuning in de huisartsenpraktijk.

Dokterszorg Friesland Holding BV heeft binnen de groep Dokterszorg Friesland als specifiek aandachtsgebied (volgens de statuten) het deelnemen in resp. de directievoering van andere ondernemingen, ongeacht de rechtsvorm.

Algemeen

De vennootschap is opgericht op 9 februari 2012. Het jaar 2023 is daarmee het twaalfde boekjaar van de vennootschap Dokterszorg Friesland Holding BV.

Dokterszorg Friesland Holding BV is onderdeel van een groep, waarvan de vennootschap de moedermaatschappij is. Dokterszorg heeft als Groep het doel om de huisartsen in Friesland in brede zin te ondersteunen bij de continuïteit van de huisartsenzorg en de praktijkvoering van de huisartsenpraktijk. Door het toenemen van en meer differentiatie in de vraag naar dienstverlening is er destijds voor gekozen om de verschillende soorten dienstverlening in aparte juridische entiteiten onder te brengen. Dit is mede ingegeven door toezichtregels en door fiscale voorschriften en mogelijkheden.

2. Gang van zaken gedurende het boekjaar

Wijziging eigendomsstructuur

In 2022 zijn we verkenningen gestart om de juridische en de bedrijfsmatige structuur aan te passen. Dit diende meerdere doelstellingen: vereenvoudiging van de structuur maakt Dokterszorg Friesland transparanter en slagvaardiger, het doorvoeren van een aantal verzamelde wijzigingen in de statuten en daarnaast het voldoen aan wet- en regelgeving betreffende de overgang naar de Wtza (o.a. vergunningplicht) en het volgen van de WMG-regelgeving voor verslaggeving en publicatie. Dit traject is begin 2023 opgepakt nadat de benodigde besluitvorming (AvA, RvC, OR en CR) waren afgerond. In de loop van 2023 hebben we dit samen met jurist en notaris concreet vorm kunnen geven. Op 1-1-2024 is de juridische fusie een feit geworden.

Missie, visie en strategie

Dokterszorg Friesland heeft zich de afgelopen jaren verder ontwikkeld als de Regionale Huisartsen Organisatie (RHO)) van Friesland. Ons dienstenpakket heeft zich uitgebreid met een breed pallet aan ondersteuningsmogelijkheden voor de Friese huisartsenpraktijken. We hebben hierbij altijd goed geluisterd naar de behoeften en signalen van de huisartsen en de maatschappelijke en politieke ontwikkelingen gevolgd. Deze zijn beide aan verandering onderhevig en als organisatie moeten wij hierin meebewegen. Zowel de ontwikkeling van de organisatie als de continue verandering waren voor ons aanleiding om onze missie, visie en strategie te herijken.

In 2023 spraken we met huisartsenpraktijken, medewerkers van Dokterszorg Friesland en onze partners in de provincie over wat er goed gaat en wat nog beter kan. We keken naar de ontwikkelingen in de maatschappij en specifiek naar die rondom de huisartsenzorg; naar de kansen die we daar zien en de uitdagingen die er zijn en nog gaan komen. We zien kansen om samen met de FHV en de regionale samenwerkingspartners de huisartsenzorg toekomstbestendig te maken, om goede eerstelijnszorg toegankelijk te houden en bij te dragen aan een gezond en veerkrachtig Friesland.

De kwaliteit van de Nederlandse huisartsenzorg is hoog, maar komt steeds meer onder druk te staan. Als gevolg van de dubbele vergrijzing, de beweging naar passende zorg en mensen die langer thuis blijven wonen, doen steeds meer mensen voor complexere zorgvragen een beroep op huisartsenzorg en de eerstelijnszorg in de breedte. Om de zorg in de toekomst beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar te houden startte er in de afgelopen jaren een transitie: verschuiving van zorg van tweedelijns naar eerstelijns en van eerstelijns naar het sociaal domein en welzijn (nuldelijn).

Tegelijkertijd is er onvoldoende (zorg)personeel, onvoldoende adequate huisvesting en stijgende zorgkosten. Deze ontwikkelingen raken de huisartsenzorg en de gehele eerstelijnszorg. De werkdruk neemt toe, het werkplezier neemt af en praktijkopvolging wordt steeds lastiger.

Een sterke samenwerking in en rondom de huisartsenzorg is noodzakelijk om het hoofd te kunnen bieden aan urgente thema's. Dit gaat om thema's zoals arbeidsmarktproblematiek, digitalisering, toename van chronisch zieken en kwetsbare patiënten die langer thuis blijven wonen. Ook de organisatie van bijvoorbeeld de ANW-zorg (Avond, Nacht en Weekend-zorg) vraagt een meer (boven)regionale aanpak. Dit zijn thema's die huisartsenpraktijken niet alleen kunnen en willen oppakken en waarbij innovatie en samenwerking met kennisinstituten van grote waarde zijn. Daarom wordt er in toenemende mate een beroep gedaan op sterke RHO's als een partner van de huisartsen. Samen kunnen zij de huisartsenzorg versterken én de individuele praktijkvoering ondersteunen.

In december 2023 is de herijkte missie en visie en het herijkte beleid vastgesteld voor Dokterszorg Friesland.

Dokterszorgpraktijken

Als 'eigen product' is Dokterszorg Friesland in 2022 bij de stakeholders nagegaan of er behoefte is aan het tijdelijk overnemen van huisartspraktijken waarbij de opvolging stagneert. De FHV en de verzekeraars ondersteunen dit voornemen. Dit voornemen is in 2023 werkelijkheid geworden. Eind 2023 heeft Dokterszorg een huisartsenpraktijk in Leeuwarden overgenomen en na een gedegen voorbereiding hebben we de eerste nulpraktijk in Heerenveen in januari 2024 geopend. De start zal bescheiden zijn zodat we deze nieuwe tak aan de dienstverlening eerst beter kunnen verkennen, alvorens het een vlucht te laten nemen. Centraal doel is de continuïteit van huisartsenzorg te bevorderen. We sluiten dan ook niet uit dat er een uitbreiding van Dokterszorg praktijken zal zijn in 2024.

Bedrijfsvoering

De vennootschap is opgericht als houdstermaatschappij voor de BV's waarin de feitelijke activiteiten van de Groep worden uitgevoerd. Vanaf 1 januari 2016 is in de vennootschap - naast de algemene besturing - ook de centrale bedrijfsvoering ondergebracht. De door de vennootschap gemaakte kosten voor bedrijfs- en directievoering worden volledig doorberekend aan de werkmaatschappijen op basis van de werkelijke of geschatte afname. Waar meting niet mogelijk is, wordt gebruik gemaakt van een schattingsmethode die ook in het verslagjaar consistent is toegepast.

De jaarrekening bestaat - naast het enkelvoudige deel - ook uit de geconsolideerde jaarrekening. In deze jaarrekening zijn de balans en de exploitatierekening van alle juridische entiteiten, die gezamenlijk de groep Dokterszorg Friesland vormen en waarvoor de consolidatieplicht geldt, samengeteld onder aftrek van onderlinge transacties.

<u>Het resultaat is als volgt opgebouwd:</u>	<i>Normaal</i>	<i>Eenmalig</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Doktersacademie	80	0	80	24
Doktersdiensten	2	0	2	50
Ketenzorg	<u>622</u>	<u>-152</u>	<u>470</u>	<u>149</u>
Totaal: resultaat Subholding	704	-152	552	223
Dokterswacht	-179	296	117	215
	-----+	-----+	-----+	-----+
Exploitatieresultaat Dokterszorg Friesland geconsolideerd	525	144	669	438

Samenvatting

Het resultaat over 2023 is hoger dan over 2022. Dat wordt vooral beïnvloed door:

- Doktersacademie: door de wijze van financiering naar grotendeels vaste bijdragen en waarbij de organisatiekosten bij de intern afnemer blijven, bestaat de brutomarge voor een steeds groter deel uit alleen de dekking van de kosten van Doktersacademie voor de inzet. Daarnaast is een netto-resultaat geboekt op vooral toename op de afname van trainingen door derden, waarbij de zgn. Incompany-trainingen voor al in de belangstelling staan;
- Doktersdiensten: het volume van de aanvullende dienstverlening loopt op door het verkrijgen van meer opdrachten van huisartsen. Het resultaat bestaat alleen uit marge op de externe opdrachten. De uitkomsten van de uitvoering van de Regiofunctie - door middel van de O&I- en de modulegelden - worden verwerkt via onderhanden werk en overlopende financiering voor de verdere invulling van de Regiofunctie;
- Ketenzorg: de resultaatgebieden bestaan uit zorgkosten, GLI en uitvoering dienstverlening aan praktijken voor de ondersteuning bij de begeleiding van chronisch zieken. Het resultaat op zorgkosten (€ 152k) wordt volledig nagecalculeerd; het exploitatieresultaat wordt gevormd door GLI (€ 31k) en door O&I (€ 439k). Het resultaat op O&I valt hoger uit dan begroot, vanwege de hoger gebleken efficiency door de gebundelde uitvoering van alle ketenzorgactiviteiten (door samenvoeging);
- Dokterswacht: een financieringsoverschot van € 296k en een resultaat op kosten van -€ 179k. De hogere kosten hangen vooral samen met personeelskosten: meer inzet extern personeel (vooral stafdiensten) en door incidentele kosten m.b.t. personeel en klanten (107k).

Het gehele positieve resultaat kan - rekening houdende met regelgeving en overeenkomsten - aan het eigen vermogen worden toegevoegd.

Bedrijfsvoering

Holding

De bezetting in loondienst was in 2023 lager dan begroot; dit werd gedurende het jaar tijdelijk ingevuld met interim-posities. Enkele van deze posities zijn later dan begroot weer vast ingevuld. De financiële dekking van de externe kosten kon volledig worden gedaan uit de vrijval van de begrote salariskosten.

Daarnaast was er sprake van hogere loonkosten, doordat de verhoging van de cao-lonen eerder - per 1-1-2023 in plaats van 1-5-2023 - en hoger - 4,35% in plaats van 2,6% - is overeengekomen tussen de cao-partijen. Dit werd opgenomen in de afwijking op de personele kosten en in de prognose verwerkt.

Daarnaast zijn er meerkosten geweest vanwege de inhuur van een BI-coördinator voor bepaalde tijd. De hoogte van deze meerkosten (€ 50k) is vooraf afgestemd met de managers van de onderdelen en maakt deel uit van de te verwachten nacalculatie.

In de materiele kosten is een overschrijding van de licentiekosten op de Service-tool opgenomen. Vanwege een voorgenomen vervanging eerder in de tijd, lopen de licentiekosten van de huidige applicatie nog tot het einde van het jaar door. Een aanpassing over 2023 van € 20k.

Voors meerkosten die voortkomen uit het vervangen van de externe ondersteuning voor de optimalisatie van de administratieve software. Daardoor zijn eerdere inspanningen direct afgeschreven en de opvolgende externe ondersteuning heeft een aantal trajecten opnieuw moeten doen (meerkosten: € 25k)

Per saldo samen een overschrijding op de kosten van € 95k. Deze zijn tijdig gesignaleerd en in het MT afgestemd als geaccepteerde meerkosten.

Ketenzorg

Per 1-1-2023 zijn alle provinciale activiteiten op het gebied van chronische zorg en GLI ondergebracht bij Ketenzorg Friesland. In de verdere loop van 2023 is deze integratie van de 3 zorggroepen voorgezet, wat uiteindelijk (in 2024) zal resulteren in uniforme zorgprogramma's en daarbij horende, éénduidige calculatieschema's. Over 2023 werkten wij met één DBC-tarief en met één tarief voor ketenpartners, maar nog met 3 verschillende huisartstarieven voor de ex-zorggroepen. Het is wenselijk dat met de harmonisatie van de zorgprogramma's er een éénduidig tarief ontstaat voor de huisartsen. Wij verwachten deze (inhoudelijke) harmonisatie van zorg en de daar bijbehorende tarievenvoorstellen in de loop van 2024 af te realiseren voordat de contractering 2025 van start gaat.

In 2023 is voor de ketenzorgmodules nog gewerkt in 3 verschillende ICT-systemen. Vanaf 1-1-2024 zijn alle praktijken voor wat betreft de ketenzorgmodules gaan werken met het systeem van VIPLive. De overgang en implementatie daartoe is tijdig afgerond en alle praktijken werken per 1-1-2024 daadwerkelijk in het nieuwe systeem.

Met ingang van 2023 is de contractering en het declaratieverkeer gesplitst in een zorgdeel en een O&I-deel. Het O&I-deel is gekoppeld aan de O&I-overeenkomst van Doktersdiensten. Deze is op jaarbasis vastgesteld en staat daarmee los van eventuele groei van de ketens.

Dokterswacht

Er was doorlopend sprake van onderbezetting op het TC (gemiddeld 2023: 3 fte). Dit lijkt zich op dat niveau te stabiliseren. Deze krapte op de arbeidsmarkt voor instroom wordt ook bij de posten gevoeld, maar dit heeft niet geleid tot bezettingsproblemen. Op het TC zetten wij naast de eigen medewerkers externe middelen in: DWF Chat App en een extern zorg-callcenter (HAPNL). Door de inzet van deze combinatie was er praktisch gezien geen onderbezetting meer, hetgeen zich onder anderen liet zien in het toenemen van het serviceniveau (snelle response en adequate afhandeling). De ingezette arbeidsmarktcampagne heeft zijn successen laten zien in 2023. Er werden meer triagisten opgeleid en de instroom van personeel is groter dan de uitstroom.

In het actieplan ANW van ZN, LHV en InEen zijn afspraken vastgelegd over spoedeisende huisartsenzorg in de ANW-uren. Het gaat hier onder andere om een betere verdeling van diensten op de huisartsenpost en om de verhoging en differentiatie van het ANW-uurtarief. Het invoeren van Vrij Roosteren is in dit plan de eerste actielijn. In het begin van 2023 zijn we binnen DWF overgaan op het vrij roosteren via de Waarneemapp. Om de huisartsen hier uitgebreid over te informeren zijn er samen met de huisartsen een Webinar en 2 Podcasts opgenomen. We kunnen zeggen dat overall de tevredenheid over de Waarneemapp groot is. De huisartsen zijn blij om regie te hebben over hun eigen rooster, en om dagpraktijk/ANW zorg en privé beter op elkaar af te kunnen stemmen.

De tweede actielijn is dat er onderzocht moet worden of we in Friesland in de nachtelijke uren toe kunnen met minder geopende huisartsen posten. Deze actielijn stond in 2023 de agenda van de werkgroep "Uitwerking actieplan ANW". Met aandacht voor zowel de emotionele argumenten als ook voor de bedrijfskundige/bedrijfsmatige en personele argumenten. In Q2 2024 moet hierover een advies gereed zijn. Daarnaast kijkt de werkgroep of functiedifferentiatie in de ANW (het werken met PA's / ANIOS) een optie is om de werkdruk voor (praktijkhoudende) huisartsen in de ANW te verminderen.

Het ingezette beleid 'Geen U3 en U4 in de nacht' laat zien dat er minder verrichtingen uitgevoerd zijn en dat het accent verschoven is naar (goedkopere) TC-consulten

Het aantal verrichtingen is hoger uitgekomen dan begroot, aangevuld door de verschuiving binnen de soorten verrichtingen (vooral naar visites in het laatste deel van het jaar) is € 296 meer financiering gerealiseerd dan volgens het normeringsbudget bekostigd wordt. Na aftrek van de hogere kosten van € 179k is een overschot van € 117k beschikbaar gekomen dat volgens de geldende regelgeving aan de RAK kan worden toegevoegd.

Doktersacademie

De Doktersacademie heeft voor 2023 de doelen behaald die zij zich in het jaarplan hebben gesteld. Door meer inzet van eigen medewerkers en doordat er meer scholingen bij Dokterzorg en op locatie bij de klant kon worden georganiseerd, zijn de met de cursusorganisatie samenhangende kosten beperkt meegestegen. Doktersacademie laat zien dat het stabiel staat en dat het goed wordt gevonden door de klanten. Voor de toekomst wil Doktersacademie zich richten op het ontwikkelen van nieuwe middelen waar al langer een vraag naar is. Het gaat dan om meer praktijk gericht scholing (hechten, kleine ingrepen e.d.) die ook weer eisen stelt aan de huisvesting. In 2024 zal hiervoor een meer concreet plan met business-case voor worden uitgewerkt.

Doktersdiensten

Het onderdeel Doktersdiensten is de uitvoerende namens de regio-organisatie voor:

- Praktijkmanagement (model Zilveren Kruis)
- O&I Regio en Wijk
- ICT-versnelling, toegepast op de huisartsenpraktijk
- Toekomst Bestendige Huisartsenzorg (TBHZ)
- Meer Tijd Voor de Patiënt (MTVP)

Alle activiteiten ter verdere ondersteuning van het huisartsenveld in Friesland zijn in de loop van 2022 op gang gekomen en in 2023 doorontwikkeld en voortgezet. In overleg met de zorgverzekeraar hebben wij de overfinanciering in 2022 - die door de omstandigheden van opstart is veroorzaakt - beschikbaar kunnen houden voor inzet in 2023. Aan al deze prestaties is door Doktersdiensten uitvoering gegeven. Wij zetten voor de uitvoering vooral medewerkers in eigen dienst in, maar ook externe medewerkers. Deze laatsten zijn dan vooral actief voor de Plusmodules die vanwege de projectvorm specifieke, als tijdelijke inzet vragen.

Met ingang van 2023 vond ook de declaratie van het O&I-deel van de financiering van de chronische zorg plaats via de regio-organisatie. Doktersdiensten treedt daarbij op als kassier: de ontvangen financiering wordt geheel doorgegeven aan Ketenzorg Friesland en de omzet wordt ook daar verantwoord. Dit zal alleen over 2023 de situatie zijn: na de beoogde interne fusies per 1-1-2024 worden alle activiteiten binnen het onderdeel Ketenzorg uitgevoerd.

We zagen over 2023 ook weer een stijgende vraag naar de inzet van praktijkmanagers in de huisartsenpraktijken. Dat kwam met name door de deelname van meer praktijken, het bedienen van kleinere praktijken ('coalitie') en meer gevraagde bijkoop van uren. Vanwege deze groei in het aantal praktijkmanagers is besloten om een teamleider praktijkmanagers aan te nemen.

Integraal Zorg Akkoord

In het najaar van 2022 is het Integraal Zorg Akkoord (IZA) vanuit het ministerie van VWS gelanceerd. Het IZA heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van VWS de partijen in de zorg. Ondertekenaars van het IZA zijn onder meer overkoepelende organisaties van ziekenhuizen, de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg. Voor de huisartsen hebben LHV en InEen het IZA ondertekend. In 2023 is er voor Friesland het Regiobeeld opgesteld. Op basis van dit Regiobeeld is het Regioplan Friesland opgesteld. Eind 2023 zijn deze plannen gepubliceerd. De verdere uitwerking van deze plannen naar transformatieplannen zal zich in 2024 gaan voordoen. Dokterzorg Friesland is zowel op bestuurlijk niveau als op strategisch niveau actief betrokken bij de IZA plannen in Friesland.

Certificering Kwaliteitszorg en Informatiebeveiliging:

Dokterswacht Friesland beschikt over het HKZ certificaat. Dokterzorg en Ketenzorg zijn in oktober 2023 beide weer geslaagd voor de audit t NEN7510. Hiermee laten we zien dat Dokterzorg en Ketenzorg voldoen aan de norm op het gebied van informatiebeveiliging in de zorg. Doktersacademie Friesland is CRKBO-gecertificeerd.

Personeel

Formatie

De formatie voor de Groep als geheel vertoonde begin 2023 een licht stijgende lijn en lag eind maart nog rond 5,5 fte (Q1: 8 fte) onder de begroting. Dit is vooral terug te voeren op de onderbezetting op het TC). Daarnaast een tijdelijke onderbezetting bij Dokterszorg en Dokterswacht door vertrek van medewerkers; deze zijn eerst extern ingevuld. De bezetting van Ketenzorg is lager dan begroot en bij Doktersdiensten is er een verhoging wegens het aannemen van meer praktijkmanagers door meer vraag vanuit de praktijken en voor projecten en modules zorgverzekeraar. De uitstroom bij het TC lijkt gestopt en lijkt sinds Q4 weer in de lift te zitten. De huisartsenposten zijn stabiel en daarnaast is er een (haast doorlopende) instroom van praktijkmanagers.

In de Holding (Dokterszorg) zijn in 2023 een aantal posities met personeel niet in loondienst bezet. Daarnaast waren tot begin 2023 enkele functies nog tijdelijk ingevuld met externe medewerkers: dat zijn vooral projectmedewerkers en (in uitloop) de interim-manager ICT en interim-manager DWF.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim als geheel liet een verder dalend beeld zien. Wel is geconstateerd dat het verzuim tot 1 jaar relatief het hoogst is. Het toenemen van het langdurig verzuim is door ons onderzocht: het blijkt opvallend vaak te gaan om verzuim om psychische redenen (veelal door privé omstandigheden). Wij zijn in onderzoek of voor dit type verzuim voor de volle duur ziekteverlof wel de passende oplossing is. De denkrichting en aanpak is hier: meer aandacht vanuit de leidinggevende en versnelde interventie door de bedrijfsarts. Gericht op eerdere terugkeer en/of andere vormen van verlof. De verzuimcijfers zijn over een langere periode gezien (3 jaar) over de hele linie van 'hoog' naar een meer beheersbaar lager niveau gekomen. Dat is mede de inspanning van de operationeel managers in de vorm van het actief bevorderen van re-integratie.

3. Stand van zaken per balansdatum

De vennootschap heeft - enkelvoudig - op de balansdatum een positieve financiële positie: de vlottende activa zijn hoger dan de kortlopende passiva. De vorderingen bestaan voor het grootste deel uit externe middelen in de vorm van liquide middelen. De rekening-courantverhoudingen vormen een onderdeel van de gewone bedrijfsvoering en zijn het resultaat van onderlinge verrekeningen van onderlinge leveringen en betalingen. Er is geen sprake van onderlinge financiering van activiteiten of mogelijke tekorten bij groepsmaatschappijen.

De solvabiliteit van de groep als geheel is ruim voldoende. De vorderingen zijn verder toegenomen vanwege de toename van de activiteiten van de RHO en daarmee van het innen van een grotere declaratiestroom. Daarnaast zijn kortlopende schulden toegenomen door verdere overloop van ontvangen financiering. Dit deels in de vorm van nacalculatie en deels in de vorm van Onderhanden werk.

Ratio's in cijfers:	2023	2022	
Liquiditeit	1,53	1,52	(Vlottende activa/kort vreemd vermogen)
Solvabiliteit	1,52	1,51	(Totale activa/vreemd vermogen*100%)

De financieringsbehoefte vertaalt zich in het benodigde werkkapitaal. Dit was gedurende het hele boekjaar en op balansdatum van voldoende niveau.

4. Voornaamste risico's en onzekerheden

De vennootschap loopt risico's bij de bedrijfsvoering. Risico's op financieel verlies, verlies van middelen of van imago zijn niet te vermijden, maar wel te verminderen. De directie heeft maatregelen getroffen waardoor risico's op verschillende vlakken (financieel, operationeel, strategisch en politiek) doorlopend in beeld gebracht worden door middel van een risicomatrix. Het actualiseren van de risicomatrix alsmede het treffen van adequate maatregelen voor risicobeheersing is de verantwoordelijkheid van het bestuur van de vennootschap.

Dokterszorg Friesland heeft de voornaamste risico's als volgt gedefinieerd:

1. Financiële risico's. Deze doen zich vooral voor als de organisatie niet in staat is om de kosten binnen de begrote uitgaven te houden. Als deze samen zouden lopen met een falend risicobeheersing en controlesysteem, is de impact hiervan als gemiddeld beoordeeld. Dokterszorg Friesland heeft een gedigitaliseerd management dashboard waarin de voornaamste kpi's zijn vastgelegd. Op deze kpi's wordt maandelijks gerapporteerd en per kwartaal wordt een integrale verantwoording afgelegd aan de Raad van Bestuur. Deze legt periodiek verantwoording af aan de RvC en AVA. Daarmee is de kans dat het risico zich voordoet als klein beoordeeld. Tevens kent de RvC ook een auditcommissie waarmee per kwartaal de voortgang, risico's en maatregelen aangaande de financiële huishouding van Dokterszorg Friesland in meer detail wordt besproken.

Alles overziend wordt de impact van de risico's op de financiële positie door de Raad van Bestuur als "laag" beoordeeld. Dat betekent dat een financieel verlies als gevolg van het optreden van bovengenoemde risico's het resultaat kan minimaliseren of tot een beperkt verlies kan brengen. De omvang van het eigen vermogen is naar het oordeel van de bestuurder van Dokterszorg Friesland ruim voldoende om een eventueel resterend verlies op te kunnen vangen.

Bij twee werkmaatschappijen is sprake van een maximum aan de vorming van eigen vermogen op grond van regelgeving (Dokterswacht Friesland) resp. op grond van afspraken (Ketenzorg Friesland).

Bij de werkmaatschappij Dokterswacht Friesland BV is door een dotatie aan de RAK het eigen vermogen in 2023 op 6,9% (2022: 7,5%) van de omzet uitgekomen. Dit geeft voldoende afstand tot de ondergrens van ongestoorde financiering. Als er een daling van het werkkapitaal bij Dokterswacht Friesland zou optreden, dan zijn maatregelen getroffen in de vorm van een bankkrediet om de eerste periode bij een concrete situatie van een financieringstekort te kunnen opvangen. Voorts is er de werking van het financieringssysteem, waarvoor de beleidsregel NZa een nacalculatorische verrekening met verzekeraars boven 2% of beneden -2% beschrijft, hetgeen een mitigerende werking heeft in het geval van over- resp. onderproductie (meer/minder verrichtingen dan waar het tarief op is gebaseerd). Om de dagelijkse risico's van de bedrijfsvoering en de schommelingen in het werkkapitaal (door verschillen in productie en daarmee in de financiering) zelfstandig op te kunnen vangen is naar de mening van de RvB een eigen vermogen nodig dat hoger is dan het maximum van 10% van de omzet zoals dat in de huidige beleidsregel van de NZa is genoemd. Onze interne berekeningen geven aan dat een omvang 15% meer passend zou zijn bij het risicoprofiel van Dokterswacht Friesland. Indien de mogelijkheid zich zou voordoen, dan zullen wij hiervoor opteren.

2. Operationele risico's kunnen zich in de eerste plaats voordoen als er discontinuïteit in management en/of bestuur optreedt. Sleutelfuncties binnen de organisatie worden daarom desnoods op interim basis ingevuld om te allen tijde de voortgang te houden. Operationele risico's kunnen zich ook voordoen als de diverse onderdelen binnen Dokterszorg Friesland onvoldoende gebruik maken van elkaars sterkte en/of in werkzaamheden overlappen. Regelmatige onderlinge afstemming met structureel en ad hoc overleg binnen besluitvormingsstructuren moeten dit risico mitigeren. Het effect dat deze operationele risico's optreden en de kans daarop worden daarom als klein beoordeeld. Gedurende het verslagjaar konden de meeste interim posities inmiddels weer worden ingevuld met medewerkers in vaste dienst.

3. Personele risico's treden op bij kwalitatieve en kwantitatieve onderbezetting. Gevolg is een oplopende werkdruk en uiteindelijk het niet kunnen voldoen aan de vraag van patiënten en huisartsen of de te leveren kwaliteit. Het personeelsbeleid van Dokterszorg is er op gericht om tijdig gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Het effect van deze set van risicofactoren is groot. Voor de andere onderdelen speelt dit nog niet in zo sterke mate. Risicobeheersingsmaatregelen bestaan uit een actief wervings- en selectiebeleid, ruimte voor opleidingen en een samenhangend Arbeidsbeleid. Daarnaast door het inzetten van een door een externe organisatie bemenste chatfunctie, zodat deze zorgvragen niet in het proces van Dokterswacht terecht komen.

4. Voor wat betreft processen en middelen ziet Dokterszorg met name risico's optreden als de ICT onvoldoende werkt. Dit kan voorkomen als gevolg van uitval van nutsvoorzieningen en/of functionele dan wel technische storingen. Om deze risico's te beheersen zijn adequate servicecontracten met leveranciers gesloten, waarmee ondersteuning 7*24 uur beschikbaar is incl. een spoeddienst. Voor cruciale systemen is redundantie (en noodstroom) ingericht. Dokterszorg heeft eind 2023 het NEN7510 certificaat volgens de nieuwe norm (model 2017) kunnen verlengen. De interne beheersorganisatie is dus bewezen op orde en wordt getoetst op actualiteit. Het effect van onvoldoende werkzame ICT is groot. Met de maatregelen die Dokterszorg heeft getroffen acht zij de kans op het optreden daarvan klein. Wanneer het optreedt, dan zijn er in crisisplannen voldoende maatregelen getroffen om de dan optredende situatie te beheersen. Door veroudering van apparatuur en technieken kan het risico op uitval toenemen; vervanging hiervan of een beweging naar de 'cloud' zal dit risico wegnemen. Het totale risico op dit aspect beoordelen wij thans nog als "laag", maar kan hoger worden als de vervanging langer op zich laat wachten.

5. Strategische risico's doen zich voor als Dokterszorg onvoldoende zou inspelen op ontwikkelingen in de zorg en onvoldoende zou aansluiten bij de vraag van klanten (huisartsen, patiënten) en stakeholders. Een actief stakeholdermanagement, tevredenheidsmetingen en behoefte onderzoek maken deel uit van het instrumentarium van Dokterszorg om deze risico's te beheersen. Daarbij hoort ook een regelmatige afstemming met bestuur van huisartsenvereniging en verzekeraar(s). In de jaarplancycclus zijn meerdere afstemmingsmomenten met het FHV bestuur opgenomen. Daarmee beoogt Dokterszorg te borgen dat de gezichtspunten van de aandeelhouder vroegtijdig worden vertaald naar de jaarplannen van de onderdelen.

Bij strategische risico's hoort ook de kans dat Dokterszorg te maken kan krijgen met reputatieschade. Dokterszorg staat daarom in regelmatig contact met stakeholders, kent een actief meldingssysteem naar IGJ en is maximaal transparant naar aandeelhouders en financiers over zijn bedrijfsvoering en de resultaten daarvan. Het effect van deze risico's is groot, de kans is – gegeven de getroffen beheersmaatregelen – als "gemiddeld" beschouwd.

6. De set van politieke of compliance risico's wordt gevormd door het voldoen aan wet en regelgeving en het aanpassen daaraan van intern beleid en gedrag. Actieve participatie in de koepelorganisatie Ineen, opleiding en deskundigheidsbevordering op dit gebied zijn gericht op beheersing van deze risico's. Daarnaast houden wij de drempel laag om juridische expertise in te zetten om mogelijke risico's vooraf te duiden en te vermijden of te verlagen. De aandelen overdracht naar de FHV is door Dokterszorg tevens gebruikt om statuten en bijbehorende reglementen te actualiseren en in lijn te brengen met de Zorgbrede Governance Code. Dit is geheel binnen het verslagjaar gerealiseerd. De inmiddels van kracht geworden Wtza wordt op dezelfde wijze benaderd: de organisatie wordt in dat licht doorgelicht en waar nodig vinden aanpassingen plaats. In praktische zin laten wij dit waar mogelijk samenvallen met structuur- en andere wijzigingen die het vormen van een regio-organisatie met zich meebrengen. Voor Dokterswacht en Ketenzorg hebben we vanaf 1-1-2024 de Wtza vergunningen gekregen. Het risico op niet voldoen aan de compliance stellen wij om die reden vast op "laag".

Om de risico's, het effect en de kans in een lopend jaar te blijven beoordelen is de risicobeoordeling een vast onderdeel van de planning&control-cyclus. een vast onderdeel van de risicobeoordeling is de kans op en het risico van fraude. Dit beschouwen wij zowel financieel als op andere aspecten, zoals fraude met documenten. Twee keer per jaar vindt bovendien afstemming van de risicoanalyse plaats met de RvC, met een voorbeschouwing door de Auditcommissie.

Fraude/compliance

De Raad van Bestuur van Dokterszorg Friesland is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij, zowel intern als extern, loopt bij het uitvoeren van haar activiteiten. De frauderisicoanalyse maakt onderdeel uit van de bedrijfsbrede risicoanalyse als hiervoor is beschreven. Hieruit kwam naar voren dat op geen enkel onderdeel van de bedrijfsvoering sprake is van een hoger dan normaal risico op non-compliance. Externe partijen moeten er op kunnen vertrouwen dat Dokterszorg Friesland en haar medewerkers op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Daarom is Dokterszorg Friesland doende om een gedragscode op te stellen die door iedere medewerker bij indiensttreding wordt ondertekend. Het belang van de gedragscode en de naleving wordt vervolgens periodiek benadrukt en is onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Er is al een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld. De gedragscode zal ook beschikbaar komen via onze website en wordt (daarmee) ook gedeeld met onze externe relaties.

Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwickelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat het management maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen moeten er toe bijdragen dat override of controls wordt gesignaleerd.

5. Verwachte gang van zaken in 2024

Elke bedrijfsonderdeel heeft een eigen jaarplan, waarin de belangrijkste doelen en acties van het betreffende onderdeel staan vermeld. In de voorgaande passages is een aantal onderwerpen genoemd die in 2023 zijn gestart en vervolgd gaan worden in 2024.

In 2021 hebben wij de ontwikkeling van de regio-organisatie voor de ondersteuning van huisartsen samen met verzekeraars vormgegeven. Het hier uit voortgekomen regioplan is in 2022 in uitvoering genomen. Dit plan kent een vijftal thema's, waarbij continuïteit van huisartsenzorg een belangrijke basis vormt. Dokterszorg Friesland kan met dit plan en de bijbehorende middelen de huisartsenpraktijken ondersteuning bieden bij veel aspecten van hun dagelijkse bedrijfsvoering, zodat de zorgprofessionals zich maximaal kunnen richten op het leveren van patiëntenzorg. Deze dienstverlening was in 2022 thans nog verdeeld over Dokterszorg Friesland, sub-regionale coöperaties en meerdere zorggroepen. In 2022 zijn wij samen met de FHV de weg van onderzoek naar samenvoeging tot één regio-organisatie opgegaan. Dit heeft geleid tot het samen kunnen voegen van alle activiteiten op het gebied van de chronische zorg en op gelijklopende beelden op mogelijkheden om ook de contractering van de zgn. 1,5 lijns zorg regionaal te organiseren. En daarbij de regionale eigenheden en belangenverteenwoordiging te behouden.

In deze lijn konden per 1-1-2023 alle activiteiten chronische zorg samen gebracht worden. In 2023 zijn wij met de betrokken huisartsen de samenvoeging verder vorm gaan geven door ook de zorgprogramma's op elkaar af te stemmen om zo te komen tot één zorgprogramma voor de chronische zorg in Friesland. In 2024 worden de 4 chronische zorgprogramma's samengevoegd tot 2 zorgprogramma's. Deze samenvoeging zal centraal staan in 2024.

In het actieplan ANW is zorgcoördinatie ook een van de onderwerpen. Doelstelling is om de (zorg)vraag van de patiënt zo snel mogelijk door de juiste professional beantwoord te krijgen. Dat kan telefonisch of fysiek (bezoek post/SEH of visite huisarts/GGZ). Het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) heeft de opdracht gekregen dit te gaan organiseren. Dokterszorg/Dokterswacht zijn actief betrokken bij dit onderwerp in Noord-Nederland. VWS heeft inmiddels een lijvig document opgesteld waaraan een implementatieplan moet voldoen. Voor Friesland is voor 2024 een stuurgroep opgericht onder voorzitterschap van de RvB Dokterszorg. Dokterswacht zal in persoon van de manager Dokterswacht de projectleider leveren voor het project Multidisciplinaire triage.

In 2024 (11 juni) neemt Dokterswacht een nieuw telefoonnummer in gebruik. Dat betekent dat het huidige betaalde 0900 nummer komt te vervallen. Door het nieuwe nummer hebben de klanten van Dokterswacht geen extra belkosten. De implementatie en communicatie zal in Q1 en Q2 van 2024 gaan plaatsvinden.

Wat betreft het IZA zullen wij in 2024 de landelijke ontwikkelingen volgen en daar inhoud en gevolg aan geven t.b.v. alle huisartsen in Friesland. Binnen Friesland zijn wij op bestuurlijk en strategisch niveau betrokken bij de regioplannen en de daaruit voortvloeiende transformatieplannen. Dit alles doen we in gezamenlijk overleg met de Friese Huisartsen Vereniging (FHV) en de andere stakeholders in het Friese (zorg)landschap. Samen met hen willen we er voor zorgen dat de inwoners van Friesland passende zorg kunnen krijgen. Wij zetten ons in voor het voorkomen, verplaatsen en vervangen van zorg. In onze overtuiging is het daarvoor essentieel dat het lokale netwerk rond de huisartsenpraktijk versterkt wordt. De eerstelijns visie 2030 geeft voor de eerstelijnsparitien in Friesland hierin een richting naar het werken in samenwerkingsverbanden.

Met ingang van 1-1-2024 is de wijziging van de interne eigendomsstructuur van Dokterszorg Friesland een feit geworden. Naast deze wijziging willen we in 2024 onderzoeken of de huidige interne organisatiestructuur nog passend is gezien de uitdagingen die er binnen de (huisartsen)zorg op ons afkomen. De uitwerking, voorbereiding, besluitvorming en uitvoering zullen binnen 2024 hun beslag gaan krijgen.

De samenwerking met de FHV - tevens onze aandeelhouder - is ook in 2023 zowel hecht als inspirerend geweest op meerdere vlakken. Het heeft o.a. de meest werkbaar vorm van Regionalisering voor ons goed in de kaart gebracht, namelijk die van samenwerking. Deze samenwerking wordt ook door Dokterszorg Friesland als zeer waardevol beschouwd en zullen wij in 2024 dan ook onverkort doorzetten. De goede verstandhouding met zorgverzekeraar Zilveren Kruis draagt daar aan bij.

Heerenveen, 24 mei 2024

De Raad van Bestuur

M.J. van der Werff

Raad van Bestuur Dokterszorg Friesland Holding BV

Verslag van de interne toezichthouder

Jaarverslag Raad van Commissarissen (RvC) 2023

1. Statutaire taken

De RvC volgt de Governancecode Zorg 2022 en heeft in zijn reglement de statutaire taken van de raad uitgewerkt, de werkwijze beschreven en de onafhankelijkheid gewaarborgd. Het reglement is gepubliceerd op de website van Dokterszorg.

De raad werkt met drie commissies: de auditcommissie, de commissie kwaliteit & veiligheid en de remuneratiecommissie.

De RvC ziet erop toe dat de ontvangen informatie de relevante aspecten laat zien op financieel, maatschappelijk en organisatorisch gebied en op het gebied van de dienstverlening aan de klanten van Dokterszorg.

2. Profielschets

De RvC is samengesteld volgens de bepalingen in de statuten Dokterszorg (art. 11) en het reglement van de RvC (art. 7). De profielschets van de RvC is in februari 2020 vastgesteld en in 2023 geactualiseerd. De profielschets beschrijft welke deskundigheden de RvC heeft, zowel als geheel als in de verschillende commissies.

3. Samenstelling en functioneren van de RvC

In 2023 is één lid van de RvC voor het einde van zijn termijn afgetreden i.v.m. het niet verenigbaar zijn van zijn lidmaatschap RvC Dokterszorg met zijn nieuw aanvaarde functie. Omdat in maart 2024 ook de huidige voorzitter RvC na 2 volledige zittingstermijnen zijn functie zal neerleggen is in september 2023 een wervingscampagne gestart voor twee nieuwe leden RvC.

De leden van de raad hebben geen nevenfuncties die tegenstrijdig zijn aan het belang van Dokterszorg. Met andere woorden: gewaarborgd is dat de leden van de raad op onafhankelijke wijze tot hun oordeel kunnen komen.

4. Bezoldiging leden RvC

De bezoldiging van de RvC wordt gereguleerd door het wettelijk kader van de WNT. De financiële verantwoording is opgenomen in de jaarrekening van Dokterszorg Friesland. De bezoldiging van alle leden is binnen de grenzen van de WNT (Wet Normering Topinkomens).

5. Zelfevaluatie

De zelfevaluatie van de raad is frequent onderdeel geweest van het overleg RvC, voorafgaand aan de reguliere vergadering met de Raad van Bestuur. De RvC ervaart openheid en voelt zich goed geïnformeerd. Ook is er sprake van een goed teamgevoel. Periodiek zal tussentijds worden getest/afgestemd of men tevreden blijft met gang van zaken. Op 21 april 2023 heeft conform het reglement RvC de driejaarlijkse zelfevaluatie onder leiding van een externe partij plaatsgevonden.

De conclusies zijn dat het een goed functionerend team is; open en eerlijk naar elkaar, met voldoende scherpte in communicatie daar waar dat nodig is. De informatievoorziening vanuit de RvB om de toezichtstaak uit te oefenen wordt als goed beoordeeld.

6. Deskundigheidsbevordering

De leden van de RvC blijven hun kennis ontwikkelen door middel van trainingen, scholingen, symposia en cursussen. De nascholingen van de RvC worden in het kader van het programma 'Goed Toezicht' van de NVTZ vermeld op de site van de NVTZ. Zie voor het overzicht de bijlage bij dit jaarverslag.

7. Rooster van aftreden en register van hoofd- en nevenfuncties

Naam	Benoemd tot	Commissie	Hoofd- en nevenfuncties
Dhr. R.L. Kamman Voorzitter per 09-02-2020	08-03-2024	Renumeratiecommissie Technisch voorzitter AvA	Zelfstandig en onafhankelijk strategisch adviseur ICT in de Zorg (ZZP). - Lid RvC Antonius Zorggroep Sneek. - Lid RvC Suver Thus Sneek - Voorzitter bestuur St. Jozeffonds Sneek
Mw. F.J. Knoop	01-05-2026	Commissie Kwaliteit en Veiligheid (vz) Renumeratiecommissie(vz)	Jurist bij GGD Drenthe
Dhr. H.J. Reesink	01-04-2027	Auditcommissie (vz) Commissie Kwaliteit en Veiligheid	Zelfstandig bestuurlijk adviseur en toezichthouder - Lid commissie beroepspensioenen van de SER - Voorzitter Stichting Pensioenfonds Huisartsen, ad interim - Lid van de RvC van Huisartsenposten Leeuwarden
Dhr. K.T. Visser	01-02-2024 <i>Afgetreden juli 2023</i>	Auditcommissie	Directeur Operations bij Wonen bij September - Lid Raad van Toezicht Pathologie Friesland, Leeuwarden

8. Besproken onderwerpen

De raad heeft een intensief en goed 2023 gehad. De RvC heeft in 2023 zesmaal regulier vergaderd volgens het vastgestelde vergaderschema. De RvB was bij alle vergaderingen aanwezig, evenals de controller en de adviseur bestuur en beleid. Daarnaast vond maandelijks werkoverleg plaats tussen de voorzitter RvC en de RvB. Er is een open, goede en constructieve relatie met de bestuurder en een goede vertrouwensbasis tussen raad en bestuurder. De bestuurder houdt de raad periodiek op de hoogte door de raad per vergadering te informeren over actuele onderwerpen aan de hand van een schriftelijke voortgangsrapportage. Daar waar nodig werd dit aangevuld met een mondelinge toelichting.

Gedurende het jaar 2023 is het financieel beleid verder geactualiseerd en werden de productie- en financiële resultaten gevolgd en elk kwartaal getoetst aan de begroting en eindejaarsverwachting.

Tevens werden de interne risico's & beheersingsinstrumenten nagelopen aan de hand van de door de accountant opgestelde Managementletter. De RvC heeft vastgesteld dat de organisatie voldoende in control is.

Praktijkeigenaarschap Dokterszorg

In het najaar van 2022 is intensief gesproken over de rol van Dokterszorg in het vraagstuk continuïteit huisartsenzorg. Gezien de vraag vanuit zowel het huisartsenveld als de zorgverzekeraar en de maatschappelijke context is de RvC samen met de RvB gekomen tot een beleidskader met voorwaarden binnen welke de RvB met goedkeuring van RvC en AVA de ruimte krijgt om een huisartsenpraktijk over te nemen dan wel te starten. Binnen dat beleidskader werden in 2023 activiteiten gestart en kon met goedkeuring van de RvC één bestaande praktijk door Dokterszorg worden overgenomen (Cambuurplein Leeuwarden) en heeft Dokterszorg het voornemen begin 2024 een nulpraktijk in Heerenveen te starten. In dit traject is de RvC steeds intensief betrokken.

Personele bezetting

Gedurende het jaar heeft de RvC aandacht gevraagd voor de personele bezetting bij met name Dokterswacht Friesland. Door de hoge werkdruk bij een bezetting onder formatie blijft de organisatie onder spanning. De RvC is door de RvB steeds goed geïnformeerd over de situatie en de maatregelen die werden genomen om deze situatie het hoofd te bieden. De RvC heeft naar tevredenheid geconstateerd dat ook digitale oplossingen worden ingezet om dit vraagstuk het hoofd te bieden.

Juridische structuur Dokterszorg

In 2022 is een aanzet gegeven om de fiscaal/juridische structuur van Dokterszorg te vereenvoudigen en het beeld naar buiten eenduidiger te maken. Dat is ingegeven door diverse in- en externe ontwikkelingen, als ook door een bestaande wens van Dokterszorg om vooral administratieve ballast weg te nemen. In 2023 is het traject ingezet om het aantal onderliggende Besloten Vennootschappen te verminderen. Het gesprek hierover werd in het najaar van 2022 gestart en heeft verder vorm gekregen in 2023. De statuten werden aangepast aan huidige wet- en regelgeving en Governance code 2022 en werden in december 2023 met goedkeuring van de RvC vastgesteld.

Visie, strategie en structuur

De wereld om ons heen en het zorglandschap waarin Dokterszorg Friesland zich bevindt veranderen. De vraag naar zorg stijgt sneller dan het aanbod. Demografische ontwikkelingen als de dubbele vergrijzing, het toenemend aantal chronisch zieken en toenemende complexiteit van zorg, vragen om nieuwe oplossingen en herijking van visie en strategie. De conclusie was dat de huidige geformuleerde missie, visie en kernwaarden te weinig inspirerend zijn ten opzichte van die ambitie. In 2023 heeft Dokterszorg onder begeleiding van TwijnstraGudde en samen met stakeholders de missie, visie en strategie voor 2024-2027 vastgesteld. De RvC is in dit traject steeds actief betrokken en geïnformeerd geweest.

De komende jaren wil Dokterszorg zich verder ontwikkelen als professionele, innovatieve, ondersteunende Regionale Huisartsen Organisatie met lef.

9. Overleg met Aandeelhouders, OR en CR

De voorzitter RvC is technisch voorzitter van de vergaderingen van aandeelhouders (AvA), met het bestuur van de Friese Huisartsen Vereniging (FHV) in zijn hoedanigheid als vertegenwoordiger van de enige aandeelhouder van Dokterszorg Friesland. Deze AvA heeft 2 keer plaatsgevonden (mei en december 2023).

De voorzitter van de RvC woonde tweemaal het art. 24 overleg OR/RvB bij. Daarnaast heeft de RvC in het najaar eenmaal overleg gehad met de voltallige OR. De voorzitter van de remuneratiecommissie RvC had ter voorbereiding op het jaargesprek met de RvB eenmaal overleg met de OR.

In mei 2023 had de RvC zijn jaarlijks overleg met de voltallige cliëntenraad van Dokterszorg. Daarnaast heeft de commissie kwaliteit en veiligheid eenmaal overleg gehad met de voorzitter van de CR.

De RvC ervaart de contacten met de OR en de CR als zeer belangrijk omdat daarmee vanuit verschillende perspectieven informatie wordt verkregen over het functioneren van Dokterszorg.

10. Jaargesprek RvB

De remuneratiecommissie voerde in februari 2023 met de RvB een jaargesprek over diens functioneren en de onderlinge samenwerking RvB/RvC. Dit gesprek is voor zowel de RvB als de RvC naar volle tevredenheid verlopen.

Voorafgaand aan het jaargesprek met de RvB informeerde de RvC bij de OR naar de relatie tussen de OR en de RvB. De RvC concludeerde naar tevredenheid dat deze goed te noemen is.

11. Besluiten RvC

- Goedkeuring aansluitovereenkomsten huisartsen Dokterswacht Friesland (februari 2023)
- Vaststelling jaarverslag van de RvC 2022 (april 2023)
- Goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2022 (mei 2023); ter definitieve goedkeuring door de AvA
- Goedkeuring statuten t.b.v. oprichting huisartsenpraktijk Cambuurplein (oktober 2023)
- Toepassing WNT 2023 (december 2023)
- Goedkeuring oprichting huisartsenpraktijk Heerenveen (nulpraktijk) (december 2023)
- Goedkeuring jaarplannen en begroting 2024; ter definitieve goedkeuring door de AvA (december 2023)
- Goedkeuring strategiedocument Dokterszorg (december 2023); ter definitieve goedkeuring door de AvA (dec. 2023)
- Goedkeuring statuten t.b.v. wijziging interne eigendomsstructuur Dokterszorg (december 2023)

12. Dankwoord

De RvC dankt de bestuurder en alle medewerkers van Dokterszorg voor hun inspanningen. Het afgelopen jaar zijn er mooie dingen gerealiseerd voor de huisartsenzorg in Friesland.

Heerenveen, 24 mei 2024

De Raad van Commissarissen,
Dokterszorg Friesland Holding BV
H.J. Reesink (voorzitter)
F.J. Knoop
M. Voerman - van der Wal
W.R. Zuurbier

Bijlage Kennis- en Competentie ontwikkeling RvC 2023

RvC	Opleiding/scholing	Aanbieder	Datum
Richard Kamman	NVTZ Congres Zorgakkoorden – Agenda 2023	NVTZ	20-04-2023
Johan Reesink	Diverse sessies interne deskundigheidsbevordering over integraal risicomanagement	SPH / Cardano	2023
Francisca Knoops	Governance	Elderman&Geerts	14-03-2023
	Masterclass Privacy en Gegevensbescherming in de zorg (externe spreker: Theo Hooghiemstra)	Privacy1	17-03-2023
	Informatiebeveiliging en Privacy in de zorg. Wat moeten bestuurders weten?	Stichting IP-zorg	18-04-2023
	Webinar 'Wet bescherming klokkenluiders'	Nysingh advocaten en notarissen	15-03-2023
	Schijnzelfstandigheid in de zorg (deel I van III)	Nysingh Academy	7 december 2023
	NVTZ Lustrumfestival 30 jaar, thema: 'Toezien met oog voor de toekomst'	NVTZ	30 november 2023
Klaas Visser <i>Afgetreden medio 2023</i>	Leergang nieuwe toezichthouder in zorg en welzijn (driedaagse)	NVTZ	

Advies Raad van Commissarissen Dokterszorg Friesland Holding BV aan de Algemene Vergadering van Dokterszorg Friesland Holding BV

Het jaarbericht van de Raad van Commissarissen aan de Algemene Vergadering van Dokterszorg Friesland Holding BV inzake de jaarrekening en het daarin opgenomen jaarverslag van het bestuur over het boekjaar 2023 betreffende Dokterszorg Friesland Holding BV luidt als volgt.

Wij hebben kennis genomen van:

- de door het bestuur opgemaakte jaarrekening over 2023 conform artikel 18.2 van de statuten;
- het door het bestuur opgestelde jaarverslag 2023 als bedoeld in artikel 18.2 van de statuten;
- het door de onafhankelijke accountant ter zake de jaarrekening uitgebrachte accountantsverslag;
- de strekking van de bij de jaarrekening 2023 door de onafhankelijke accountant af te geven controleverklaring.

In onze vergadering van 24 mei 2024 zijn de door het bestuur opgemaakte jaarrekening en het financieel jaarverslag aan ons voor advies voorgelegd. Aan deze stukken was het concept van het door de onafhankelijke accountant uitgebrachte verslag toegevoegd. Het bestuur en de onafhankelijke accountant hebben deze stukken nader toegelicht in onze vergadering. Op grond van de overlegde stukken en de door het bestuur en de onafhankelijke accountant gegeven toelichting, hebben wij in die vergadering het bestuur positief geadviseerd om deze jaarrekening en het jaarverslag ongewijzigd aan de Algemene Vergadering ter vaststelling aan te bieden.

Wij kunnen ons derhalve met de overlegde stukken en de gegeven toelichting verenigen en adviseren u als volgt:

- (a) te besluiten om, conform de geldende wet- en regelgeving en de statuten, het overschot uit exploitatie ad € 669.205 toe te voegen aan de reserves
- (b) conform artikel 19.2 van de statuten de jaarrekening 2023 ongewijzigd vast te stellen.
- (c) positief te besluiten op het voorstel dat aan u zal worden gedaan om kwijting te verlenen aan de bestuurder voor het door het bestuur in het boekjaar 2023 gevoerde beleid en aan de RvC voor de uitoefening van zijn statutaire taak.

Wij merken nog op dat de Raad van Commissarissen de formeel toezichthouder is van Dokterszorg Friesland Holding BV en niet direct van de groepsmaatschappijen. Ingevolge de statuten van die groepsmaatschappijen fungeert de Raad van Commissarissen van Dokterszorg Friesland Holding BV evenwel als toezichthouder van alle juridische entiteiten die door aandelen- en stemverhoudingen tot de Groep Dokterszorg behoren.

Heerenveen, 24 mei 2024

De Raad van Commissarissen,
Dokterszorg Friesland Holding BV
H.J. Reesink (voorzitter)
F.J. Knoops
M. Voerman - van der Wal
W.R. Zuurbier

ORGANISATIE EN BESTUUR. VASTSTELLING JAARREKENING

Algemeen

Formele naam: Dokterszorg Friesland Holding BV
Vestigingsplaats: Heerenveen, K.R. Poststraat 70-72

Opgericht op: 9 februari 2012
Nummer KvK: 54655587

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000.
Van het maatschappelijk kapitaal is € 18.000 geplaatst en in geld volgestort.

Aandeelhouders en toezicht

Enig aandeelhouder: Friese Huisartsen Vereniging (FHV), kantoorhoudende te Zwolle. De aandelen zijn op 17 december 2018 door haar rechtsvoorganger (Huisartsenkring Friesland - LHV) verkregen door overdracht van alle aandelen door Ondernemende Huisartsenvereniging Friesland (OHF).

De Algemene Vergadering (AV) van Dokterszorg Friesland Holding BV wordt gevormd door een vertegenwoordiging van bestuursleden van de Friese Huisartsen Vereniging. Deze zijn volledig gemandateerd om besluiten te nemen die volgens de statuten aan de aandeelhouders zijn opgedragen.

De AV van Dokterszorg Friesland Holding BV heeft het toezicht op het bestuur van de vennootschappen binnen de groep Dokterszorg opgedragen aan een onafhankelijke Raad van Commissarissen.

Samenstelling statutaire directie in 2023

Enig bestuurder van de vennootschap is de heer M.J. van der Werff (vanaf 1 maart 2017).

Activiteiten:

Het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over andere ondernemingen, in welke rechtsvorm ook.

Vaststelling van de jaarrekening 2022

De Algemene Vergadering heeft in de vergadering van 31 mei 2023 de jaarrekening 2022 ongewijzigd vastgesteld en ingestemd met de resultaatbestemming. De AV heeft vervolgens het bestuur en de Raad van Commissarissen kwijting verleend voor het gevoerde beleid en het toezicht daarop.

Vaststelling van de jaarrekening 2023

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt in de vergadering van 6 mei 2024. De Raad van Commissarissen heeft in de vergadering van 24 mei 2024 een positief advies gegeven aan de Algemene Vergadering om de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd vast te stellen, het bestuur kwijting te verlenen voor het in het boekjaar gevoerde beleid en de RvC kwijting te verlenen voor het daarop gehouden toezicht.

In de Algemene Vergadering van 29 mei 2024 is door de Raad van Bestuur (RvB) de jaarrekening 2023 - voorzien van het advies van de Raad van Commissarissen - voorgelegd voor vaststelling, gevolgd door het voorstel om kwijting te verlenen voor het door de RvB gevoerde beleid in het verslagjaar en aan de RvC voor het daarop gehouden toezicht. Ter ondersteuning voor dit voorstel is het accountantsverslag over het verslagjaar gelijk met de jaarrekening ter inzage voorgelegd.

JAARREKENING 2023

Dokterszorg Friesland Holding BV

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

in hele euro's

na resultaatbestemming

	31 december 2023	31 december 2022
<u>A C T I V A</u>		
VASTE ACTIVA		
II. Materiële vaste activa		
1. Bedrijfsgebouwen en -terreinen	34.617	37.717
3. Andere vaste bedrijfsmiddelen	12.250	28.750
Totaal II. Materiële vaste activa	46.867	66.467
B. VLOTTENDE ACTIVA		
I. Voorraden	10.000	10.000
III. Vorderingen		
1. Op handelsdebiteuren	3.734.694	2.318.305
5. Overige vorderingen	493.480	147.650
7. Overlopende activa	246.421	307.697
Totaal III. Vorderingen	4.474.595	2.773.652
V. Liquide middelen		
1. Bankrekeningen	9.450.259	9.313.936
2. Kassen	7.256	3.386
Totaal V. Liquide middelen	9.457.515	9.317.322
C. TOTAAL activa	13.988.977	12.167.441
<u>P A S S I V A</u>		
D. GROEPSVERMOGEN		
I. Gestort en opgevraagd kapitaal	18.000	18.000
II. Agio	629.795	629.795
IV. (Andere) wettelijke en statutaire reserves		
1. Wettelijke	2.533.770	2.416.555
2. Statutaire	1.601.210	1.049.220
Totaal D. GROEPSVERMOGEN	4.782.775	4.113.570
Voorzieningen		
3. Overige	102.398	94.184
F. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)		
11. Overige schulden	-	-
G. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		
5. Schulden aan leveranciers en handelskredieten	2.071.082	2.097.693
9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	509.188	554.113
10. Schulden ter zake pensioenen	313.635	135.120
11. Overige schulden	2.213.278	2.252.392
12. Overige passiva	3.996.621	2.920.369
Totaal G. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	9.103.804	7.959.687
H. Totaal passiva	13.988.977	12.167.441

Dokterszorg Friesland Holding BV

Geconsolideerde Winst- en verliesrekening over 2023
in hele euro's

	Jaar 2023	Jaar 2022
Bedrijfsopbrengsten		
Netto-omzet		
16. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		
16.1. Zorgverzekeringswet	51.422.724	41.595.076
20. Overige bedrijfsopbrengsten		
20. Overige bedrijfsopbrengsten	958.709	965.366
Som der bedrijfsopbrengsten	52.381.433	42.560.442
Bedrijfslasten		
21. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	29.533.920	23.276.478
22.1. Lonen en salarissen	9.062.730	7.744.685
22.2. Sociale lasten	1.500.202	1.389.277
22.3. Pensioenlasten	886.422	768.195
23. Afschrijvingen op materiële vaste activa	19.600	24.600
26. Overige bedrijfskosten	10.736.825	8.856.424
Som der bedrijfslasten	51.739.699	42.059.659
27.1. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	66.872	-
27.2. Rentelasten en soortgelijke kosten	12.525	27.668
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	696.081	473.115
28. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	26.876	35.365
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	669.205	437.750

Dokterszorg Friesland Holding BV

Kasstroomoverzicht over 2023 (geconsolideerd) in hele euro's en opgesteld volgens de indirecte methode

	Jaar 2023	Jaar 2022
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Bedrijfsresultaat	669.205	437.750
<u>Aanpassingen voor:</u>		
- Afschrijvingen vaste activa	19.600	24.600
- Mutaties voorzieningen	8.214	-14.030
	27.814	10.570
<u>Veranderingen in werkkapitaal:</u>		
- Toename handelsdebiteuren	-1.416.389	-1.109.697
- Toename vorderingen en overlopende activa (excl.*)	-305.263	297.707
- Toename In tarieven te verrekenen	20.153	-1.845
- Afname crediteuren	-26.611	652.574
- Toename kortlopende passiva (excl.*)	1.259.146	1.946.316
	-468.964	1.785.055
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties *)</u>		
Ontvangen uit hoofde van Winstbelastingen(=betaald)	-88.409	-14.280
Ontvangen interest	556	10
Betaalde interest	-9	-25.731
	-87.862	-40.001
Toename geldmiddelen	140.193	2.193.374
Mutatie geldmiddelen		
	Jaar 2023	Jaar 2022
Liquide middelen per begin boekjaar	9.317.322	7.123.948
Schulden aan kredietinstellingen per begin boekjaar	-	-
Geldmiddelen per begin boekjaar	9.317.322	7.123.948
Balansmutatie geldmiddelen in boekjaar	140.193	2.193.374
Geldmiddelen per einde boekjaar	9.457.515	9.317.322
Liquide middelen per einde boekjaar	9.457.515	9.317.322
Schulden aan kredietinstellingen per einde boekjaar	-	-
Totaal geldmiddelen	9.457.515	9.317.322

Toelichting algemeen

Grondslagen voor de financiële verslaggeving in de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De vennootschap heeft de jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarverslaggeving is ook overigens in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG opgesteld. Dit laatste vloeit voort uit de doorwerking van de toepassing van de regeling vanwege de opname van zorginstellingen in de geconsolideerde jaarverantwoording.

Structuurwijziging Groep Dokterszorg

In 2023 is door Dokterszorg Friesland een traject opgestart om te komen tot een vereenvoudiging van de juridische structuur. Dit traject liep gelijk met de aanvraag van vergunningen voor de zorginstellingen binnen de groep en met overige aanpassingen in de structuur en de governance die samenhangen met de verdere implementatie van wet- en regelgeving rond de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza).

De voorgenomen structuurwijziging bestaat uit een aantal interne fusies waarbij ook de vennootschap betrokken is, als volgt:

- Doktersdiensten Friesland BV gaat fuseren met Ketenzorg Friesland BV
 - Doktersacademie Friesland BV gaat fuseren met Dokterszorg Friesland Subholding BV
 - Dokterszorg Friesland Subholding BV gaat fuseren met Dokterszorg Friesland Holding BV
- Tegelijkertijd wijzigt de vennootschap de naam in 'Dokterszorg Friesland BV'.

Het resultaat is dat Dokterszorg Friesland BV per 1 januari 2024 de aandeelhouder is van:

- Dokterswacht Friesland BV
- Ketenzorg Friesland BV
- Dokterspraktijk BV

en dat de vennootschappen Doktersacademie Friesland BV, Dokterszorg Friesland Subholding BV en Doktersdiensten Friesland BV zijn verdwenen.

Dit alles is notarieel verleden op 31 december 2023, waarna de nieuwe situatie op 1 januari 2024 is geëffectueerd.

Alle juridische wijzigingen hebben geen invloed op de huidige activiteiten. En heeft ook geen effect op de continuïteit van de werkzaamheden.

De toepassing van de grondslagen is derhalve geheel gebaseerd op veronderstelde continuïteit van de bedrijfsvoering.

Consolidatie

Dokterszorg Friesland Holding BV is een houdstermaatschappij. Zij heeft consolidatieplicht, omdat zij de overheersende zeggenschap kan uitoefenen en tevens de centrale leiding heeft binnen de Groep (BW2-9: art. 406.1). Om deze reden is een geconsolideerde jaarrekening opgesteld voor Dokterszorg Friesland Holding BV.

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming (en/of een of meer van haar dochtermaatschappijen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend.

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

Consolidatiekring

De onderstaande vennootschappen zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Dokterszorg Friesland Holding BV:

- Dokterswacht Friesland BV te Heerenveen (100%)
 - Dokterszorg Friesland Subholding BV te Heerenveen (100%)
- Onder Dokterszorg Friesland Subholding BV vallen de onderstaande dochtermaatschappijen:*
- Doktersacademie Friesland BV te Heerenveen (100%)
 - Doktersdiensten Friesland BV te Heerenveen (100%)
 - Dokterspraktijk Friesland BV te Heerenveen (100%)
 - Ketenzorg Friesland BV te Heerenveen (100%)

Dokterszorg Friesland Subholding BV maakt gebruik van de vrijstelling in artikel 408 BWII. Om die reden is geen tussenconsolidatie toegepast.

Toepassing 2:407 BW: geen consolidatieplicht

De vennootschap Dokterspraktijk Friesland BV heeft eind 2023 de aandelen genomen van twee nieuw opgerichte vennootschappen. Het betreft:

- Huisartsenpraktijk Cambuurplein BV te Leeuwarden
- Huisartsenpraktijk Heerenveen te Heerenveen (handelsnaam: 'Feanstate')

Deze vennootschappen worden gehouden met het doel om de aandelen op korte termijn weer te vervreemden. Dokterspraktijk Friesland zorgt in de tussentijd voor de bedrijfsvoering en voor de nodige aanpassingen daarin totdat een overnamepartij is gevonden.

Dokterszorg Friesland BV maakt gebruik van de regeling zoals opgenomen in BW 2 artikel 407, de letters 1a en 1c. Deze regeling geeft aan dat geen verplichting tot consolidatie bestaat als (1) de betekenis te verwaarlozen is en (3) als het belang slechts wordt gehouden om het te vervreemden. Als vennootschappen op de balansdatum voldoen aan deze criteria, dan zijn deze niet opgenomen in de consolidatie. Als criterium (1) geldt, dan worden tevens de nihilwaarden niet in de jaarrekening vermeld.

De op deze wijze gehouden aandelen in de genoemde BV voldoen op de balansdatum aan beide criteria en zijn om die reden buiten de consolidatie gehouden en tevens niet in de jaarrekening opgenomen.

Vergelijkende cijfers

Als vergelijkende cijfers zijn opgenomen de cijfers uit de vorige, vastgestelde jaarrekening van de vennootschap.

Omwille van de vergelijkbaarheid kunnen vergelijkende cijfers geherrubriceerd zijn. Indien dat aan de orde is, dan is dat in de toelichting bij de betreffende rubrieken vermeld.

Oordelen en schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van de vennootschap zich diverse oordelen en schattingen. Indien dit voor een post in de jaarrekening is toegepast, dan is dat in het onderstaande toegelicht.

Operationele leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva zijn opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in deze toelichting anders wordt vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffings- of vervaardigingsprijzen minus jaarlijkse afschrijvingen tegen een vaste percentages van de aanschafwaarde conform deels de desbetreffende beleidsregels, deels berekend over de geschatte economische levensduur.

Voor zelfstandig inzetbare materiële vaste activa geldt een activeringsgrens van € 5.000 per stuk. Indien de aanschaffingswaarde lager is, dan worden aankopen tot de exploitatie- kosten van het jaar gerekend.

Voor de afzonderlijke materiële vaste activa zijn de volgende afschrijvings-% gehanteerd:

<u>Materiële vaste activa:</u>	<u>afschrijvings%</u>
Verbouwingen	5%
Instrumentarium	10%
Medische inventarissen	10%
Kantoorinventaris	10%
Overige niet-medische inventarissen	10%
Communicatieapparatuur	20%
Automatiseringsapparatuur	20%
Bouwprojecten in uitvoering	0%

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van deelnemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Op de voorraadwaarde worden, indien noodzakelijk, voorzieningen voor incourantheid in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen voor de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vennootschap.

Schulden

Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De eerste waardering vindt plaats tegen de reële waarde.

Overige activa en passiva

De overige in de balans voorkomende, hiervoor niet genoemde, actief- en passiefposten worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Intercompany transacties tussen groepsmaatschappijen worden volledig geëlimineerd.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de nominale bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. De jubileumvoorziening wordt in afwijking daarvan gewaardeerd tegen de contante waarde waarbij de berekening is gebaseerd op het huidige salarisoniveau, rekening houdende met een rentefactor en een blijfkans.

Belastingen

De vennootschap is - samen met andere groepsmaatschappijen - opgenomen in een fiscale eenheid voor de Omzetbelasting (FE BTW) en voor de Vennootschapsbelasting (FE VpB). Alle belastingposities worden in rekening-courant verrekend met Dokterszorg Friesland Holding BV en door deze afgewikkeld.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van deze jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Tevens worden dan de aard en de financiële omvang toegelicht in de jaarrekening.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Resultaten worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Omzet

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de winst-en-verliesrekening als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de tot dat moment verrichte dienstverlening als percentage van de totaal te verrichten dienstverlening.

Lonen en salarissen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, zoals vakantie en jubilea worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

De vennootschap heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen resp. betaalde interest. Indien van toepassing is hieronder tevens opgenomen het netto resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Vennootschapsbelasting

De vennootschap is aangemerkt als belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. Over het exploitatiesaldo wordt derhalve in beginsel winstbelasting gerekend.

Overige baten en lasten

De overige posten van de winst-en-verliesrekening, hiervoor niet genoemd, betreffen op het boekjaar drukkende baten en lasten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente als een uitgave

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

A. VASTE ACTIVA

II. Materiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
1. Bedrijfsgebouwen en -terreinen	34.617	37.717
3. Andere vaste bedrijfsmiddelen	12.250	28.750
Totaal II. Materiële vaste activa	46.867	66.467

<i>Mutatie-overzicht 1. Bedrijfsgebouwen en -terreinen</i>	<i>31-12-2023</i>	<i>31-12-2022</i>
Boekwaarde op 1 januari	37.717	40.817
Bij: investeringen in het boekjaar	-	-
Af: afschrijvingen in het boekjaar	3.100-	3.100-
Boekwaarde op 31 december	34.617	37.717
Cumulatieve afschrijving op 1 januari	24.283	21.183
Af: buitengebruikstelling in het boekjaar	-	-
Bij: afschrijvingen in het boekjaar	3.100	3.100
Cumulatieve afschrijving op 31 december	27.383	24.283

<i>Mutatie-overzicht 3. Andere vaste bedrijfsmiddelen</i>	<i>31-12-2023</i>	<i>31-12-2022</i>
Boekwaarde op 1 januari	28.750	50.250
Bij: investeringen in het boekjaar	-	-
Af: afschrijvingen in het boekjaar	16.500-	21.500-
Boekwaarde op 31 december	12.250	28.750
Cumulatieve afschrijving op 1 januari	192.450	170.950
Af: buitengebruikstelling in het boekjaar	-	-
Bij: afschrijvingen in het boekjaar	16.500	21.500
Cumulatieve afschrijving op 31 december	208.950	192.450

Het juridisch eigendom van alle materiële vaste activa berust geheel bij de betreffende BV (Dokterswacht). De gehele inventaris en bedrijfsuitrusting van Dokterswacht Friesland zijn in eerste verband verpand aan de Rabobank tot meerdere zekerheid van de in rekening-courant verstrekte kredietfaciliteit aan Dokterswacht Friesland.

B. VLOTTENDE ACTIVA

I. Voorraden

	31-12-2023	31-12-2022
1. Grond- en hulpstoffen	10.000	10.000
Totaal I. Voorraden	10.000	10.000

III. Vorderingen

1. Op handelsdebiteuren

	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren zorgverzekeraars	637.719	566.512
Debiteuren zorgverzekeraars (uit hoofde van verrichtingen ANW)	2.580.435	1.502.623
Overige debiteuren	519.540	259.170
Totaal debiteuren	3.737.694	2.328.305
Af: Voorziening dubieuze vorderingen	3.000	10.000
Totaal 1. Op handelsdebiteuren	3.734.694	2.318.305

Op de balansdatum staan voor meerdere declaratiesoorten nog vorderingen open; deze zijn in 2023 volledig ontvangen.

De vorderingen op zorgverzekeraars uit hoofde van verrichtingen ANW zijn eind 2023 belangrijk hoger dan eind 2022. Dat komt deels door een hoger volume, maar grotendeels door het verschil in tarief. Het consulttarief is over het laatste kwartaal van 2023 opnieuw vastgesteld en verhoogd om aanvullende toegekend budget te financieren en daarnaast om ontstane onderfinanciering te compenseren. Dit laatste is ontstaan door het achterblijven van het aantal verrichtingen op de prognose.

De voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid is vastgesteld op basis van een beoordeling van de op balansdatum nog openstaande vorderingen en te verwachten afkeur van vorderingen. De voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid is vastgesteld op basis van een beoordeling van de inbaarheid van de op de balansdatum nog openstaande vorderingen.

Onder de 'Overige debiteuren' zijn tevens een aantal vooruitbetaalde facturen aan crediteuren opgenomen, waaronder vooruitbetaalde huren.

Alle vorderingen op derden, voorzover eigendom van Dokterswacht Friesland BV, zijn verpand aan de Rabobank tot meerdere zekerheid van de in rekening-courant verstrekte kredietfaciliteit.

5. Overige vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen en betaalde voorschotten	414.428	120.516
Nog terug te ontvangen Vennootschapsbelasting	31.765	-
In tarieven te verrekenen - te vorderen	47.287	27.134
Totaal 5. Overige vorderingen	493.480	147.650

Onder de 'Nog te ontvangen bedragen en betaalde voorschotten' zijn - wegens een wijziging in het factureringproces - ook opgenomen de aan huisartsen nog door te belasten kosten ad € 406k inzake openstelling van de huisartsenposten tussen 17-18 uur in 2023. Deze vorderingen zijn hoger dan voorgaande jaren, omdat ook de nonorariumcomponent in de verrekening wordt betrokken. Deze component werd voorheen rechtstreeks door de huisartsen gefinancierd. Deze vorderingen zijn begin 2024 gefactureerd en verrekend met de aan huisartsen te betalen ANW-vergoedingen.

Indien uit hoofde van nacalculatie op verrichtingen per saldo een vordering ontstaat, dan wordt deze als kortlopende activa gepresenteerd. Dat is zowel eind 2023 als eind 2022 het geval. Het ontstaan van deze vorderingen is toegelicht bij de Lanlopende schulden.

Alle overige vorderingen hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar.

7. Overlopende activa

	31-12-2023	31-12-2022
Vooruitbetaalde bedragen	39.311	63.276
Nog te factureren en te ontvangen bedragen	207.110	244.421
Totaal 7. Overlopende activa	246.421	307.697

Onder de 'Nog te ontvangen bedragen' zijn borgstorting op huurovereenkomsten opgenomen. Deze bedragen worden bij opzegging van de onderliggende overeenkomst direct geretourneerd en zijn om die reden als kortlopend aangemerkt. Alle overige vorderingen hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar.

V. Liquide middelen

1. Bankrekeningen

	31-12-2023	31-12-2022
Rekening-courant Rabobank	1.450.259	1.807.006
Reserveringsrekeningen Rabobank	8.000.000	7.500.000
Ontvangsten onderweg (incasso's en cheques)	-	6.930
Totaal 1. Bankrekeningen	9.450.259	9.313.936

De Rabobank heeft een kredietfaciliteit in rekening-courant verstrekt tot een hoogte van maximaal € 1 mln. Tot meerdere zekerheid van de in rekening-courant verstrekte kredietfaciliteit zijn de vorderingen op derden en de gehele inventaris in eerste verband verpand aan de Rabobank.

2. Kassen

	31-12-2023	31-12-2022
Kasgelden (kleine kantoorkas)	7.256	3.386
Totaal 2. Kassen	7.256	3.386

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking aan de vennootschap.

D. GROEPSVERMOGEN

I. Gestort en opgevraagd kapitaal

	31-12-2023	31-12-2022
Gewone aandelen	18.000	18.000
Totaal I. Gestort en opgevraagd kapitaal	18.000	18.000

II. Agio

	31-12-2023	31-12-2022
Ontvangen agio	629.795	629.795
Totaal II. Agio	629.795	629.795

Het verloop van deze post in het verslagjaar was als volgt:

Algemene agioreserve bij de start van het boekjaar	629.795	629.795
Bij: in het verslagjaar ontvangen agio	-	-

Saldo per 31-12-2023	629.795	629.795
----------------------	---------	---------

Tot en met het verslagjaar is door de vennootschap voor € 116.558 agio gestort op de aandelen van Doktersacademie Friesland BV en € 60.000 op de aandelen van Doktersdiensten Friesland BV. De waarde van deze stortingen is opgenomen onder de post 'Deelnemingen in Groepsmaatschappijen'.

In 2014 is door de toenmalige aandeelhouder (OHF) € 513.237 agio betaald, bestemd om het eigen vermogen van de Holding te versterken als risicokapitaal met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen en voor innovaties. Hiervan is in 2019 € 60.000 doorgestort op de aandelen van Doktersdiensten Friesland BV voor de transitie van de bedrijfsvoering.

IV. (Andere) wettelijke en statutaire reserves

1. Wettelijke

	31-12-2023	31-12-2022
Reserve deelnemingen (inzake Ketenzorg)	1.077.376	1.077.376
Reserve aanvaardbare kosten (zorgvermogen Dokterswacht of 'RAK')	1.456.394	1.339.179
Totaal 1. Wettelijke	2.533.770	2.416.555

De reserve is in 2014 aangevuld door het verkrijgen van de aandelen van Ketenzorg Friesland BV door Dokterszorg Friesland Subholding BV. De hoogte van de aanvulling komt overeen met het aanwezige eigen vermogen volgens de eindbalans op 31-12-2013 van Ketenzorg Friesland BV. Op deze post wordt niet meer aemuteerd.

Het verloop van de RAK (Dokterswacht) was in het verslagjaar als volgt:

Saldo per 31-12-2022	1.339.179
----------------------	-----------

Bij:

Onderbesteding budget aanvaardbare kosten	-
Dotatie naar aanleiding van volumeafwijking <= 2%	295.824
Telling	295.824

Overschrijding budget aanvaardbare kosten	-178.609
Onttrekking naar aanleiding van volumeafwijking <= 2%	-
Onttrekking in verband met overschrijding 10%-norm RAK	-
Telling	-178.609

Saldo per 31-12-2023	1.456.394
----------------------	-----------

In het kader van de Normering is het aanhouden van een Reserve Aanvaardbare Kosten toegestaan. De beleidsregel BR/REG-23137a: 'Beleidsregel huisartsendienstenstructuur' (Nederlandse Zorgautoriteit - geldig met ingang van 1.1.2023) geeft daar de nadere regels voor.

De Reserve Aanvaardbare Kosten kan worden gevormd uit de niet met de nacalculatie te verrekenen bedragen vanwege over-/onderbesteding van de aanvaardbare infrastructurele en honorariumkosten en uit volumeafwijkingen tot 2% van het begrote volume. Dit was zowel over 2023 als over 2022 niet het geval. Daarnaast biedt de beleidsregel de mogelijkheid om afboekingen wegens oninbare vorderingen tot 2% van de omzet via de nacalculatie te verrekenen. Hier is - net als in voorgaande jaren - gebruik van gemaakt.

De Reserve Aanvaardbare Kosten kan worden gevormd uit de niet met de nacalculatie te verrekenen bedragen vanwege over-/onderbesteding van de aanvaardbare infrastructurele en honorariumkosten en uit volumeafwijkingen tot 2% van het begrote volume. Dit was zowel over 2023 als over 2022 niet het geval. Daarnaast biedt de beleidsregel de mogelijkheid om afboekingen wegens oninbare vorderingen tot 2% van de omzet via de nacalculatie te verrekenen. Hier is - net als in voorgaande jaren - gebruik van gemaakt.

2. Statutaire

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Algemene reserves	1.601.210	1.049.220
Totaal 2. Statutaire	<u>1.601.210</u>	<u>1.049.220</u>

Het verloop in het verslagjaar was als volgt:

Saldo per 31-12-2022	1.049.220	826.540
Bij: Positief exploitatieresultaat in het verslagjaar	669.205	437.750
Af: Negatief exploitatieresultaat in het verslagjaar	-	-
Af: resultaatbestemming naar niet-uitkeerbare reserves (DWF)	-117.215	-215.070
Saldo per 31-12-2023	<u>1.601.210</u>	<u>1.049.220</u>

E. Voorzieningen

3. Overige

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Jubileumvoorziening ex RJ 271.4	102.398	94.184
Totaal 3. Overige	<u>102.398</u>	<u>94.184</u>

Het verloop van de voorzieningen was als volgt:

Stand op 1 januari van het boekjaar	94.184	108.214
Bij: dotaties minus terugnemingen wegens vertrek	22.294	6.954
Af: onttrekkingen wegens uitkeringen	-14.080	-7.076
Stand op 31 december van het boekjaar	<u>102.398</u>	<u>94.184</u>

De jubileumvoorziening is vastgesteld volgens de richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ 271).
De voorzieningen zijn voor het totale bedrag als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

F. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

11. Overige schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Te verrekenen in tarieven inzake 2020	355	355
Te verrekenen in tarieven inzake 2021	208	-10.693
Te verrekenen in tarieven inzake 2022	-16.796	-16.796
Te verrekenen in tarieven inzake 2023	-31.054	-
Totaal 11. Overige schulden	<u>-47.287 *)</u>	<u>-27.134</u>

In 2023 is de nacalculatie 2022 door de NZa vastgesteld en zijn alle nog niet verrekende bedragen van de jaren tot 2021 aan de nacalculatie 2022 toegevoegd. Het totaalbedrag over 2021 is in 2023 in de tarieven verrekend en door middel van een toeslag op het tarief aan Dokterswacht betaald. De berekende nacalculatie over 2023 zal in 2024 worden ingediend en kan in 2025 verrekend worden.

*) Eind 2023 resteert per saldo een vordering: deze is gerubriceerd onder de 'Overige vorderingen'.

Het verloop van de post "te verrekenen in tarieven" was dit verslagjaar als volgt:
Saldo per 31-12-2022

-27.134

Af: nog te verrekenen als toeslag op het tarief

- Toeslag in verband met correcties vóór 2010	-	
- Toeslag in verband met oninbaarheid < 2% van gedeclareerd	-31.054	
- Toeslag in verband met volume-afwijkingen consulteenheden dit	-	
		-31.054

Bij: nog te verrekenen als aftrekpost op het tarief

- Aftrekpost in verband met overschrijding 10%-norm RAK	-	
- Aftrekpost in verband met volume-afwijkingen consulteenheden dit boekjaar > 2%	-	
- Aftrekpost in verband met niet-aanvaardbare kosten	-	
- Aftrekpost in verband met correcties vóór 2019	-	
		-

Bij / Af: verrekend in dit boekjaar

Af: Verrekend via toeslag inzake 2021	10.901	
		10.901

Saldo per 31-12-2023

-47.287

De stand van de nacalculatie op balansdatum betreft de gecumuleerde, nog in de consulttarieven te verrekenen tekorten en overschotten met betrekking tot de budgetfinanciering tot en met het verslagjaar. De bedragen per jaarlaag zijn resp. zullen worden opgenomen in verzoeken tot nacalculatie die Dokterswacht Friesland per jaar bij de NZa indient.

De beleidsregel BR/REG-23137a: 'Beleidsregel huisartsendienstenstructuur' (Nederlandse Zorgautoriteit - geldig met ingang van 1.1.2023) geeft daar de nadere regels voor.

De *feitelijke* verrekening in de tarieven vindt in principe plaats in het jaar t+2, waarbij t het betreffende boekjaar voorstelt. De te verrekenen tariefcomponent per consulteenheid wordt door middel van een tariefbeschikking vastgesteld.

Deze post is als volgt opgebouwd:

	Jaar 2023	Jaar 2022
<i>Ontvangen financiering</i>		
Ontvangen financiering uit gedeclareerde verrichtingen	21.079.854	17.791.536
Ontvangen financiering uit overige bronnen	-	-
	<u>21.079.854</u>	<u>17.791.536</u>
<i>Af: Te ontvangen financiering</i>		
Door NZa vastgesteld Normeringsbudget	20.784.030	17.470.578
Volumefwijking tot 2% van de begrote omzet (naar exploitatie)	295.824	320.958
	<u>21.079.854</u>	<u>17.791.536</u>
Na te calculeren volumefwijkingen boven 2%	<u>-</u>	<u>-</u>

G. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

5. Schulden aan leveranciers en handelskredieten

	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	981.587	1.611.803
Crediteuren zorginkoop Ketenzorg	388.739	19.502
Verschuldigde honoraria aan huisartsen	700.756	466.388
Totaal 5. Schulden aan leveranciers en handelskredieten	<u>2.071.082</u>	<u>2.097.693</u>

Vooruitbetaalde posten aan crediteuren zijn opgenomen onder de 'Overige debiteuren'.

De te betalen honoraria aan huisartsen betreffen de betalingen voor de reguliere diensten over de maand december en enkele openstaande verrekeningen. Deze bedragen zijn in 2024 geheel uitbetaald.

De 'Crediteuren zorginkoop Ketenzorg' bestaan vooral uit vastgestelde, maar nog verschuldigde betalingen aan huisartsen en aan de overige ketenpartners.

9. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2023	31-12-2022
Te betalen termijnen loonaangiften	509.188	554.113
Totaal 9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>509.188</u>	<u>554.113</u>

Dit betreffen de nog af te dragen werkgeversheffingen en ingehouden loonheffing over de maand december en de eindheffing over het boekjaar.

10. Schulden ter zake pensioenen

	31-12-2023	31-12-2022
Nog te af te dragen premies aan het pensioenfonds PFZW	313.635	135.120
Totaal 10. Schulden ter zake pensioenen	313.635	135.120

Wegens een wijziging in de incassoperiode is eind 2022 eenmalig sprake van een lager bedrag te betalen.

11. Overige schulden

	31-12-2023	31-12-2022
Schulden uit hoofde van vakantiegelden	492.596	441.060
Schulden uit hoofde van verlofdagen	621.505	559.139
Overige schulden ter zake van salarissen en toeslagen	380.029	343.426
Verschuldigde vennootschapsbelasting	-	29.768
Terug te betalen bedragen uit exclusies ('Verrekeningen')	-	161.827
Te betalen nacalculatiebedragen Ketenzorg zorgverzekeraars 2019	7.434	7.434
Te betalen nacalculatiebedragen Ketenzorg zorgverzekeraars 2020	12.313	79.910
Te betalen nacalculatiebedragen Ketenzorg zorgverzekeraars 2021	52.626	135.271
Te betalen nacalculatiebedragen Ketenzorg zorgverzekeraars 2022	494.557	494.557
Te betalen nacalculatiebedragen Ketenzorg zorgverzekeraars 2023	152.218	-
Totaal 11. Overige schulden	2.213.278	2.252.392

De 'Terug te betalen bedragen uit exclusies' (2022) betreffen bedragen die aan zorgverzekeraars moeten worden terugbetaald als blijkt dat patiënten ten onrechte (nog) in een zorgketen zijn opgenomen.

De 'Te betalen nacalculatiebedragen aan zorgverzekeraars' betreffen het saldo van het exploitatieresultaat dat boven de met de zorgverzekeraars afgesproken grens van het eigen vermogen van 10% (*) van de omzet uitkomt. Deze zogenoemde 'winstklem' is vastgelegd in de overeenkomst van Ketenzorg met de zorgverzekeraars. Deze afspraak hangt samen met het risico op dubbeldeclaraties dat de zorgverzekeraar loopt: als de verzekeraar zowel Ketenzorg als de zorgverlener heeft betaald, dan komt het niet uitgegeven deel voor ketenzorg via de nacalculatie terug bij de verzekeraars.

De schuld nacalculatie 2019 en 2020 is inmiddels grotendeels opgevraagd. De nacalculatie 2021 dient nog door een aantal kleinere labels te worden teruggevorderd: dit zal naar verwachting in de loop van 2024 door deze verzekeraars worden afgerond. De nacalculatie 2022 is in 2023 door Zilveren Kruis in behandeling genomen ten behoeve van alle betrokken verzekeraars. Zilveren Kruis heeft de ontvangst van de opgave bevestigd, maar is nog niet overgegaan tot de daadwerkelijke invordering.

12. Overige passiva

	31-12-2023	31-12-2022
Nog te betalen kosten	251.680	268.054
Vooruit ontvangen bedragen	731.333	668.083
Te betalen Omzetbelasting	16.332	14.452
Overige overlopende passiva	2.997.276	1.969.780
Totaal 12. Overige passiva	3.996.621	2.920.369

Onder de nog te betalen kosten zijn ultimo het jaar de bedragen begrepen, waarvan de betalingsverplichting vaststaat maar waarvoor ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog geen definitieve facturen of afrekeningen beschikbaar waren. De hiermee naar verwachting gemoeide bedragen zijn berekend op basis van inschattingen, gegeven de onderliggende stukken.

Het jaar 2022 is een aanvangsjaar voor de uitvoering van het Regioplan. In overleg met de zorgverzekeraar is de overfinanciering op de O&I en op de Innovatie bestemd voor voortgezette inzet in de jaren daarna. Deze bedragen zijn begrepen in de 'Overige overlopende passiva'.

Onder de Overige overlopende passiva is ook de 'Egalisatierekening huurverplichtingen' opgenomen. Via deze post wordt de huurvrije periode van 1,5 jaar die is bedongen bij aanvang van de huur verdeeld over de gehele huurperiode 2015-2027. De totale huursom die in jaar 2 t/m 12 betaald moet worden is geëgaliseerd over de gehele huurperiode van 12 jaar. Dit betreft de huur van de kantoorgedeelten op de 1e en 2e bouwlaag van het pand aan de K.R. Poststraat te Heerenveen.

Alle kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar.

14. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Meerjarige financiële verplichtingen

Door vennootschappen binnen de Groep Dokterszorg zijn langlopende verplichtingen aangegaan uit hoofde van huur en lease tot een jaarbedrag van € 869.900 met een resterende looptijd van 1 tot 4 jaar.

Claims, geschillen en rechtsgedingen

Op balansdatum zijn geen lopende claims en rechtsgedingen aanhangig.

Fiscale eenheid

De vennootschap vormt met de terzake gevoegde dochtermaatschappijen een fiscale eenheid voor de omzetbelasting c.q. vennootschapsbelasting. Op grond van de Invorderingswet zijn de gevoegde dochterondernemingen ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Structuurwijziging

De vennootschap is op 1 januari 2024 betrokken in een aantal interne fusies. Hierdoor worden de activiteiten vergroot; daarnaast worden aandelen van groepsmaatschappijen verhangen naar het Groepshoofd Dokterszorg Friesland BV. Deze gebeurtenissen hebben geen invloed op de waardering van activa of op de continuïteit. Er hebben dan ook geen afwaarderingen, herwaarderingen of reserveringen plaatsgevonden die samenhangen met genoemde interne fusies.

Tot het moment van opstellen van de jaarrekening zijn geen andere rechten en plichten bekend geworden die tot vermelding in deze jaarrekening aanleiding geven.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Netto-omzet

16. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

16.1. Zorgverzekeringswet

I. Omzet ANW Spoedzorg

	Jaar 2023	Jaar 2022
1. Normeringsbudget volgens Tariefbeschikking NZa	20.784.030	17.470.578
2. Afwijking werkelijke financiering tot 2% van de begrote omzet	295.824	320.958
Totaal I. Omzet ANW Spoedzorg	21.079.854	17.791.536

Het Normeringsbudget is opgenomen volgens de door de Nederlandse Zorgautoriteit als laatste binnen het boekjaar afgegeven tariefbeschikking. Deze tariefbeschikking bevat het bijgestelde Normeringsbudget en de te hanteren tarieven per 1 oktober 2023; het basistarief loopt door tot de volgende tariefbeschikking wordt afgegeven (01-01-2024). Het productieplan is in 2023 aangepast, om de financieringseffecten van productieschommelingen zo veel mogelijk weg te nemen. Bij deze tariefherziening is tevens het Normeringsbudget aangepast op aanvullende budgetdelen, o.a. verhoging tarief huisartsen en aanpassing index op visitevervoer. Het Normeringsbudget is daardoor per saldo € 1,6 mln. (8,6%) hoger dan het oorspronkelijk met de zorgverzekeraars afgesproken budget van € 19.139.645.

II. Omzet Keten zorg activiteiten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Omzet keten Diabetes 2	8.541.965	8.967.997
Omzet keten COPD	794.751	696.236
Omzet keten CVRM	9.026.755	10.086.227
Omzet keten Astma	1.438.105	1.240.864
Omzet declaraties Organisatie&Infrastructuur ketenzorg	5.542.205	
Omzet activiteit Gezonde Leefstijlinterventie (GLI)	1.546.579	495.634
Verrekeningen met verzekeraars (voorgaande jaren)	1.693	-164.468
Totaal II. Omzet Keten zorg activiteiten	26.892.053	21.322.490

Per 1 januari 2023 zijn de zorggroepen Keten zorg Friesland, Catena en Dokterscoop gezamenlijk verder gegaan onder de naam Keten zorg Friesland BV. Daardoor is het volume inclusies toegenomen met ongeveer 20%; variërend per keten. Daarnaast heeft indexering op de tarieven plaatsgevonden. Wij zien een groei in de totale omzet van ongeveer 21%.

Daarnaast declareren wij met ingang van 1 januari 2023 een apart tarief 'Ondersteuning ketenzorg', dat gebaseerd is op de totale populatie van alle Friese huisartsenpraktijken. Met deze gelden wordt de organisatie Keten zorg bekostigd en enkele vergoedingen voor de huisartsenpraktijken (middelen, opleidingen en licenties zorgsoftware).

III. Omzet ondersteuning huisartspraktijken

	Jaar 2023	Jaar 2022
<i>Praktijkmanagement</i>		
Omzet declaraties praktijkmanagement	1.113.072	1.022.681
Af: doorbetaald uit hoofde van kassiersfunctie	69.765-	64.902-
Subtotaal praktijkmanagement	1.043.307	957.779
Declaraties O&I - Regio	1.738.235	1.448.394
Declaraties O&I - Wijk	1.032.886	808.863
Af: niet gerealiseerde omzet O&I	838.812-	1.122.100-
Subtotaal Organisatie & Infrastructuur	1.932.309	1.135.157
Declaraties Innovatie - Toekomst Bestendige Huisartsen Zorg	-	432.061
Declaraties Innovatie - ICT versnellingsgelden	150.434	511.225
Declaraties Innovatie - Meer Tijd Voor de Patiënt	308.771	
Mutatie: niet gerealiseerde omzet Innovatiegelden	15.996	-555.172
Subtotaal Innovatiegelden	475.201	388.114
Totaal III. Omzet ondersteuning huisartspraktijken	3.450.817	2.481.050

De groep Dokterszorg is in 2022 gestart met de inrichting van een Regio-organisatie. Hierdoor komt zij in aanmerking voor de zgn. O&I-gelden (Organisatie & Infrastructuur). Daarnaast zijn er tijdelijke gelden beschikbaar voor innovatieve ontwikkelingen de zorg betreffende. De uitvoering van het onderliggende regioplan is ondergebracht bij Doktersdiensten Friesland BV. De verantwoording van de geldstromen is in de jaarrekening van deze vennootschap opgenomen.

De posten inzake 'niet gerealiseerde omzet' betreffen de bedragen die als onderhanden werk in het aansluitende boekjaar afgerond gaan worden. Het getoonde bedrag betreft de mutatie ten opzichte van de berekende onderhanden-werkpositie op de balansdata.

Totaal 16.1. Zorgverzekeringswet	51.422.724	41.595.076
---	-------------------	-------------------

20. Overige bedrijfsopbrengsten

I. Cursusgelden Doktersacademie

	Jaar 2023	Jaar 2022
In rekening gebrachte cursusgelden	131.514	292.607
Ontvangen bijdragen van derden voor cursussen	15.251	30.334
Andere opbrengsten cursusactiviteiten	47.615	52.278
Totaal I. Cursusgelden Doktersacademie	194.380	375.219

In de cursusgelden is in de enkelvoudige jaarrekening van Doktersacademie Friesland BV € 327k (2022: € 173k begrepen aan intercompany leveringen. Deze omzet is voor de consolidatie niet meegeteld, zodat alleen de omzet van derden in deze geconsolideerde jaarrekening is opgenomen. In de omzet 2022 is € 254k begrepen als omzet van de Texelcursus 2022. Daarmee is de omzet derden 2022 derhalve € 121k ten opzichte van € 132k over 2023; dit is tevens nog het bedrag waarover Doktersacademie risico loopt bij fluctuaties door externe oorzaken.

II. Omzet Doktersdiensten inzake praktijkondersteuning en projecten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Omzet diensten praktijkmanagement aan huisartsen	386.232	233.975
Omzet andere dienstverlening huisartsen	272.193	294.622
Gerealiseerde omzet projecten Dokterszorg	97.795	35.027
Totaal II. Omzet Doktersdiensten inzake praktijkondersteuning en projecten	756.220	563.624

De gefactureerde omzet betreft de omzet van de afgeronde projecten, dan wel de omzet die samenhangt met gerealiseerde onderdelen zoals overeengekomen bij aanvang van het project. Omzet die nog niet is gefactureerd, maar wel gerealiseerd wordt als 'Gerealiseerde omzet' getoond. De gerealiseerde baten zijn daarmee gelijk aan de voortgang van de werkzaamheden.

De omzet diensten praktijkmanagement betreft de bedragen die voor aanvullende inzet aan huisartsen in rekening zijn gebracht. Met ingang van 2022 loopt de basisfinanciering via de O&I-gelden. Deze zijn verantwoord onder de rubriek 16.1. Zorgverzekeringswet.

Doktersdiensten Friesland BV heeft over 2023 een hogere omzet op projecten Dokterszorg, vanwege de uitvoering van een aantal projecten voor Dokterszorg (o.a. 11Huisartsen, OPEN).

III. Omzet overige

	Jaar 2023	Jaar 2022
Dienstverlening Dokterszorg Holding aan derden	8.109	2.881
Andere opbrengsten (Keten zorg)	-	23.642
Totaal III. Omzet overige	8.109	26.523

Dit betreft de vergoedingen voor diensten verleend aan derden binnen het huisartsenveld.

Totaal 20. Overige bedrijfsopbrengsten	958.709	965.366
---	----------------	----------------

BEDRIJFSLASTEN

21. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

I. Honorariumkosten uitvoering ANW-spoeddienst

	Jaar 2023	Jaar 2022
Honorarium huisarts onverdeeld	6.874.495	5.225.651
Doorbelaste honorariumkosten derden	-20.480	-20.480
Totaal I. Honorariumkosten uitvoering ANW-spoeddienst	6.854.015	5.205.171

Het honorarium bestaat uit het aantal uren dat huisartsen dienst gedaan hebben binnen het tijdvenster van de tariefbeschikking van Dokterswacht Friesland (van 18:00 tot 08:00 uur). Het uurtarief is gebaseerd op het ANW-uurtarief zoals opgenomen in de Tariefbeschikking Huisartsenzorg. Het tarief per dienstuur HDS bedroeg in 2023 aanvankelijk € 87,67 (2022 € 83,26). In het kader van de IZA zijn de tarieven met ingang van 1-4-2023 gedifferentieerd naar dagdeel en gemiddeld met rond 30% verhoogd. De uren zijn inclusief de vergoeding voor Achterwacht van 1 dienstuur per etmaal achterwacht. Het dienstrooster is ongewijzigd gebleven, behoudens verschuivingen in weekend- en feestdagen. Uiteindelijk zijn de honorariumkosten 32% hoger dan over het voorgaande jaar.

De doorbelaste honorariumkosten betreffen vergoedingen die in rekening zijn gebracht voor het beschikbaar en bereikbaar zijn voor andere zorgorganisaties. Deze organisaties leveren in principe zelf de zorg, waarbij men een beroep kan doen op de Dokterswacht als de eigen medisch zorg in de ANW-uren ontoereikend is.

II. Directe kosten zorginkoop uitvoering chronische zorg

	Jaar 2023	Jaar 2022
Vergoedingen aan zorgverleners	22.527.687	17.576.750
Nacalculatie/winstklem weerstandsvermogen KZF	152.218	494.557
Totaal II. Directe kosten zorginkoop uitvoering chronische zorg	22.679.905	18.071.307

De bovenstaande kosten betreffen de kosten die gemoeid zijn met het inkopen van zorg, zoals deze in de contracten met de zorgverzekeraars per keten zijn overeengekomen.

De vergoedingen aan huisartsen en diëtisten zijn gestegen door toename van het aantal patiënten in de ketens en door groei wegens het samenvoegen van de 3 zorggroepen. De vergoedingen aan de 2e lijn blijven in het algemeen achter op de verwachtingen.

De post 'Nacalculatie/winstklem weerstandsvermogen KZF' betreft het bedrag dat van de gedeclareerde bedragen voor de ketens - na aftrek van de organisatiekosten - niet is uitgegeven aan zorgkosten. Dit bedrag wordt in 2024/2025 aan de zorgverzekeraars terugbetaald naar rato van hun aandeel in de gedeclareerde bedragen. Deze nacalculatie hangt samen met de contractuele afspraak inzake het overnemen van het risico op dubbeldeclaraties van overige ketenpartners door de zorgverzekeraars. Met ingang van 2023 is een nieuwe contractvorm afgesloten en bedraagt de nacalculatie op zorgkosten 100% en op O&I op het resultaat boven 15% van het eigen vermogen.

Totaal 21. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	29.533.920	23.276.478
---	-------------------	-------------------

22. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	Jaar 2023	Jaar 2022
<i>Brutosalarissen</i>		
Salariskosten Doktersassistenten	2.470.506	2.266.400
Salariskosten Physician Assistants	191.837	218.056
Salariskosten stafdiensten Bedrijfsvoering	743.360	705.532
Salariskosten ten behoeve van functies Doktersdiensten (PM-Module en Regio)	1.771.191	1.331.852
Salariskosten overige stafdiensten en directie	1.389.429	1.186.992
Terugontvangen ziekengelden en vangnetuitkeringen	-82.965	-55.316
Doorberekende salariskosten personeel in loondienst	-29.366	-83.963
Totaal Brutosalarissen	6.453.992	5.569.553

	Jaar 2023	Jaar 2022
<i>Betaalde CAO-toeslagen</i>		
ANW- en overwerktoeslagen	1.032.904	927.922
Vakantietoeslag	611.399	538.794
Uitbetaalde vakantiedagen minus vrijval reservering	135.796	129.559
Eindejaarsuitkering	688.660	545.771
Beëindigingsovereenkomsten en andere éénmalige uitkeringen	139.979	33.086
Totaal Betaalde CAO-toeslagen	2.608.738	2.175.132

22.1. Lonen en salarissen	9.062.730	7.744.685
----------------------------------	------------------	------------------

Onder de noemer 'éénmalige uitkeringen' is de mutatie opgenomen ex RJ 271.4 inzake zogenoemde 'uitgestelde beloningen'. Hieronder vallen onder andere beloningen die zijn gekoppeld aan het aanwezig zijn van een langdurig dienstverband, zoals jubileumuitkeringen.

Onder de noemer 'Beëindigingsovereenkomsten' zijn de bedragen begrepen die in het boekjaar moesten worden toegevoegd of onttrokken aan voorzieningen en reserveringen wegens overeengekomen beëindigingsvergoedingen met personeel.

22.2. Sociale lasten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Premies werknemersverzekeringen	1.494.360	1.376.182
Eindheffing en andere sociale lasten	5.080	17.055
Af: Subsidie op werkgeverslasten doelgroepen	762	-3.960
Totaal 22.2. Sociale lasten	1.500.202	1.389.277

22.3. Pensioenlasten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Premies pensioenverzekeringen	886.422	768.195
Totaal 22.3. Pensioenlasten	886.422	768.195

Mededelingen in het kader van de pensioenregeling

De pensioenpremie is in het boekjaar gelijk gebleven aan de premie in het voorgaande boekjaar en bedroeg gedurende het gehele verslagjaar 25,8%. De verdeling van de pensioenlast is ongewijzigd gebleven: 50% komt ten laste van de werknemer en 50% ten laste van de werkgever.

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). De actuele dekkingsgraad van Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) is in 2023 gedaald van 108,7% naar 106,3%. De daling van de actuele dekkingsgraad werd met name veroorzaakt door de daling van de rente en de verhoging van de pensioenen per 1 januari 2024.

Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

De vennootschap heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Gegeven deze voor de werknemers beschikbare regeling ziet de vennootschap geen aanleiding om de pensioenvoorziening voor haar werknemers aan te passen.

Gemiddeld aantal personeelsleden in personen en formatieplaatsen

Het gemiddeld aantal personeelsleden gedurende het verslagjaar bedraagt:

	Jaar 2023	Jaar 2022
In personen	255,2	235,9
In formatieplaatsen	123,81	113,80

Toelichting samenstelling en bezoldiging Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestond in 2023 uit gemiddeld 3,5 personen (2022: 4). De bezoldiging van de Raad van Commissarissen bedroeg in 2023 € 52.416 (2022 € 57.024).

Mededelingen in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Binnen de groep Dokterszorg Friesland, waarvan Dokterszorg Friesland Holding BV het groepshoofd is, is de WNT van toepassing op Dokterswacht Friesland BV en Ketenzorg Friesland BV. Het voor Dokterswacht Friesland BV en Ketenzorg Friesland BV toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 182.000. Dit is het bezoldigingsmaximum volgens de 'Regeling bezoldigingsmaxima zorg en jeugdhulp' voor klasse III (totaalscore 9 punten). Voor de bezoldiging van de topfunctionarissen wordt uitgegaan van de volledige bezoldiging zoals die wordt genoten bij Dokterszorg Friesland Holding BV. De werkgeverskosten worden door Dokterszorg Friesland Holding BV voor het van toepassing zijnde aandeel doorbelast aan Dokterswacht Friesland BV en Ketenzorg Friesland BV.

Tot en met het boekjaar 2022 is gekozen voor de mogelijkheid om een groepsverantwoording op te nemen in de jaarrekening van het groepshoofd. De toelichting op de bezoldiging van de leidinggevende topfunctionarissen en toezichthoudende topfunctionarissen is tot dan toe alleen opgenomen in de jaarrekening van Dokterszorg Friesland Holding B.V. In de Uitvoeringsregeling WNT 2023 en de toelichting daarop heeft het Ministerie van BZK verduidelijkt dat deze wijze van verantwoorden niet (langer) is toegestaan. De wettelijk voorgeschreven WNT-verantwoording is met ingang van het boekjaar 2023 opgenomen in de jaarrekening van die zorginstellingen. De vergelijkende cijfers 2022 zijn daarop aangepast.

In het kader van de Governancecode Zorg is door de RvC een declaratiebeleid voor de Raad van Bestuur vastgesteld. Dit beleid is openbaar beschikbaar. Binnen dit beleid heeft de Remuneratiecommissies alle ingediende declaraties beoordeeld in het licht van het vastgestelde beleid.

Onderstaand overzicht is een weergave van de over 2023 vergoede onkosten gemaakt door de RvB. Deze kosten zijn voor hetzelfde bedrag in de WNT-opgave 2023 betrokken.

Rubriek	Soort	Bedrag
Onkosten	Vaste onkostenvergoeding	-
	Parkeerkosten	14
	Verblijfskosten binnenland	39
	Representatie	483
	Telefoonkosten	300
Reiskosten	Reiskosten binnenland	5.866
	Reiskosten buitenland	-
	Vergoeding thuiswerken	92
Overige kosten	Opleidingen	293
	Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering	502
	Andere verzekeringen	1.827
	Overige onkosten	18

23. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Afschrijvingen Bedrijfsgebouwen en -terreinen	3.100	3.100
Afschrijvingen Andere vaste bedrijfsmiddelen	16.500	21.500
Totaal 23. Afschrijvingen op materiële vaste activa	19.600	24.600

26. Overige bedrijfskosten

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Overige personeelskosten	704.700	830.585
Kosten extern personeel	1.604.040	951.758
Vervoerskosten	2.093.781	1.860.961
Huisvestingskosten	1.065.397	1.033.297
Kosten instrumentarium en medische middelen	171.888	158.846
Kosten automatisering	3.134.071	2.351.114
Kosten telecom	32.837	12.079
Organisatiekosten	1.930.111	1.681.942
Totaal overige bedrijfskosten	10.736.825	8.856.424

Specificatie overige personeelskosten

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Gezondheidszorg personeel (Arbo)	53.191	29.717
Bij- en nascholing personeel (na aftrek subsidies)	18.542	179.565
Reis- en verblijfkosten	324.084	284.280
Kosten personeelsverzekeringen	140.707	131.726
Kosten ondernemingsraad	13.931	5.539
Kosten werving & selectie	31.049	98.477
Overige personeelskosten	123.196	101.281
Totaal 26. Overige bedrijfskosten	704.700	830.585

De intercompany leveringen cursussen ad € 152.219 zijn op de kosten van bij- en nascholing in mindering gebracht. Daarnaast zijn in 2022 subsidies ontvangen voor de opleiding tot PA (€ 56k) en voor de opleiding van huisartsen (€ 30k van Stichting KOH).

Specificatie kosten extern personeel

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Kosten extern personeel stafdiensten	1.131.325	762.807
Kosten extern personeel doktersassistenten en ander zorgpersoneel	472.715	188.951
Totaal kosten extern personeel	1.604.040	951.758

In de post 'Kosten extern personeel Stafdiensten' zijn mede begrepen externe kosten voor het inzetten van interim management en stafpersoneel na uitval c.q. vertrek van zittende functionarissen (vooral: Dokterswacht en Dokterszorg). Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een wisselende pool, extern ingehuurde pool telefonisch triagisten.

De kosten voor inzet van extern zorgpersoneel zijn hoger, doordat wij van de inzet van een hoger aantal ZZP-triagisten gebruik maken. Daarnaast is met ingang van 1-10-2022 de DWF Chat-app operationeel geworden. De personele inzet voor deze Chat-app wordt geleverd door een externe organisatie. Dit betreft over 2023 een geheel jaar; over 2022 was dat één kwartaal. Deze inzet wordt aanvullend gefinancierd door de zorgverzekeraars en wordt periodiek getoetst op effectiviteit.

Specificatie Vervoerskosten

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Leasekosten vervoermiddelen visitevervoer Dokterswacht	2.152.997	1.915.962
Overige vervoerskosten	6.315	7.433
Doorberekende vervoerskosten	-65.531	-62.434
Totaal vervoerskosten	2.093.781	1.860.961

De vervoerskosten zijn in 2023 hoger, door het doorvoeren van de contractuele prijsindex. De volumes zijn gelijk gebleven.

Specificatie Huisvestingskosten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Huurkosten huisvesting	905.106	846.694
Schoonmaakkosten	73.567	75.496
Klein onderhoud en aanschaffingen	-	140
Kosten catering en keukenbenodigdheden	66.435	53.871
Overige huisvestingskosten	63.615	98.641
Doorberekende huisvestingskosten	-43.326	-41.545
Totaal huisvestingskosten	1.065.397	1.033.297

De huurkosten huisvesting zijn in 2023 hoger wegens prijsindexering op de diverse huurlocaties. De overige huisvestingskosten zijn in 2022 éénmalig hoger geweest wegens de inrichting van deze nieuwe ruimten. Deze projectmatige kosten zijn destijds aanvullend gefinancierd vanuit de Plusmodule, zoals die met verzekeraars was afgesproken.

Specificatie kosten instrumentarium en medische middelen

	Jaar 2023	Jaar 2022
Overige instrumentariumkosten en medische middelen	178.547	165.027
Doorberekende instrumentariumkosten	-6.659	-6.181
Totaal kosten instrumentarium	171.888	158.846

Specificatie kosten automatisering

	Jaar 2023	Jaar 2022
Exploitatiekosten ICT-platform	1.698.032	1.234.570
Andere automatiseringskosten	1.436.039	1.116.544
Totaal kosten automatisering	3.134.071	2.351.114

De kosten voor automatisering waren in 2023 hoger, doordat in 2023 de voorgenomen transitie van het ICT platform naar de 'Cloud' volledig is uitgevoerd en geïmplementeerd. In de kosten zijn naast de materiele kosten ook de kosten van de externe projectleiding en ondersteuning bij de implementatie opgenomen. Daarnaast zijn de licentiekosten hoger geworden, omdat werken in de Cloud een andere licentiestructuur kent en omdat de vorige licenties al grotendeels waren verlopen..

Daarnaast nog een aantal oorzaken t.a.v. Ketenzorg Friesland:

- wegens de samenvoeging van de drie zorggroepen vooralsnog 3 zorgpakketten in gebruik;
- uitvoering van het eerste deel van het project om over te gaan op een ander Ketenzorg Informatiesysteem (KIS) per 1-1-2024;
- aanschaf van licenties voor gebruik van specifieke software voor het volgen van in de ketens geïncorporeerde patiënten. Het betreft in 2022 de Ouderenmodule van VH, dat in 2023 het gehele jaar is gebruikt.

Specificatie kosten telecom

	Jaar 2023	Jaar 2022
Telefoonkosten	139.653	149.157
Onderhoudskosten telecom	94.602	86.808
Doorberekende telefoonkosten (0900 Dokterswacht)	-201.418	-248.044
Totaal kosten telecom	32.837	-12.079

Specificatie organisatiekosten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Kosten overige verzekeringen	40.336	24.468
Kantoorbenodigdheden	32.350	40.848
Verzendkosten	14.686	17.778
Accountantskosten	136.604	132.418
Advieskosten	220.266	224.386
PR kosten	73.089	114.860
Vacatiegelden (Toezichthouders en Algemene Vergadering)	54.809	60.521
Abonnementen en literatuur	24.793	14.470
Kosten contributies branchevereniging	77.226	84.692
Kosten kwaliteitssysteem	14.710	23.662
Overige organisatiekosten	171.711	133.135
Directe kosten cursussen Doktersacademie (2022: incl. Texelcursus)	154.606	228.459
Directe kosten projecten Doktersdiensten	303.284	354.043
Vacatiegelden commissies en bestuur (uit O&I)	685.885	312.579
Doorberekende organisatiekosten	-74.244	-84.377
Totaal organisatiekosten	1.930.111	1.681.942

Onder de 'Vacatiekosten' zijn de bedragen begrepen die vanuit de O&I-vergoeding aan regio- en wijkinitiatieven aan huisartsen of samenwerkingen zijn vergoed. Omdat 2022 het eerste jaar van de Regio-organisatie is, ligt het niveau in 2023 hoger.

27.1. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
Rentevergoeding arrangement creditgelden bank	66.872	-
Totaal 27.1. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	<u>66.872</u>	<u>-</u>

27.2. Rentelasten en soortgelijke kosten

	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
Rentelasten bank (rekening-courant en kosten)	12.525	27.668
Totaal Rentelasten	<u>12.525</u>	<u>27.668</u>

De 'Rentelasten bank' zijn in 2022 significant hoger, doordat nog een deel van het jaar negatieve rente is berekend op creditgelden. Medio 2022 is de negatieve rente vervallen en begin 2023 is de rentevergoeding weer boven de nulwaarde uitgekomen. Omdat door de vennootschap de financiering vooruit wordt ontvangen en daarnaast het traject van het terugbetalen van de nacalculaties aan zorgverzekeraars traag verloopt, is doorlopend sprake van overstanden. Hierdoor was er eerst sprake van rentelasten, maar is nu aangekomen in een situatie van rentebaten.

28. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
<i>Vennootschapsbelasting</i>		
Voorlopig berekende winstbelasting over het boekjaar	26.875	38.783
Correcties volgens aanslagen voorgaande jaren	1	3.418-
Totaal Winstbelasting over het resultaat	<u>26.876</u>	<u>35.365</u>

De voorlopige berekende winstbelasting is de aan het boekjaar toe te rekenen Vennootschapsbelasting. De afwikkeling met de Belastingdienst wordt door Dokterszorg Friesland binnen de Fiscale Eenheid VpB gedaan. De vordering/schulden VpB van de groepsmaatschappijen worden daartoe overgedragen aan de Holding. Deze bedragen zijn in rekening courant verrekend.

Dokterszorg Friesland Holding BV

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

in hele euro's

na resultaatbestemming

	31 december 2023	31 december 2022
<u>ACTIVA</u>		
A. VASTE ACTIVA		
III. Financiële vaste activa		
1. Deelnemingen in groepsmaatschappijen	4.414.548	3.745.343
B. VLOTTENDE ACTIVA		
III. Vorderingen		
1. Op handelsdebiteuren	9.133	6.924
2. Op groepsmaatschappijen	212.546	326.962
5. Overige vorderingen	96.721	1.818
7. Overlopende activa	8.848	14.112
	<u>327.248</u>	<u>349.816</u>
V. Liquide middelen		
1. Bankrekeningen	1.063.063	845.529
	<u>1.063.063</u>	<u>845.529</u>
C. TOTAAL activa	<u><u>5.804.859</u></u>	<u><u>4.940.688</u></u>
<u>PASSIVA</u>		
D. EIGEN VERMOGEN		
I. Gestort en opgevraagd kapitaal	18.000	18.000
II. Agio	629.795	629.795
IV. (Andere) wettelijke en statutaire reserves		
1. Wettelijke	2.533.770	2.416.555
2. Statutaire	1.601.210	1.049.220
	<u>4.782.775</u>	<u>4.113.570</u>
E. Voorzieningen		
3. Overige	20.594	18.160
G. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		
5. Schulden aan leveranciers en handelskredietier	166.822	137.428
7. Schulden aan groepsmaatschappijen	172.206	122.915
9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	110.208	97.669
10. Schulden ter zake pensioenen	53.757	21.427
11. Overige schulden	179.793	182.995
12. Overige passiva	318.704	246.524
	<u>1.001.490</u>	<u>808.958</u>
TOTAAL	<u><u>5.804.859</u></u>	<u><u>4.940.688</u></u>

Dokterszorg Friesland Holding BV

Enkelvoudige Winst- en verliesrekening over 2023

in hele euro's

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
BEDRIJFSOPBRENGSTEN		
Netto-omzet		
20. Overige bedrijfsopbrengsten	<u>3.119.689</u>	<u>2.706.372</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	3.119.689	2.706.372
Bedrijfslasten		
22.1. Lonen en salarissen	1.302.828	1.118.368
22.2. Sociale lasten	254.177	211.283
22.3. Pensioenlasten	149.096	121.425
26. Overige bedrijfskosten	<u>1.411.182</u>	<u>1.251.813</u>
Som der bedrijfslasten	3.117.283	2.702.889
27.1. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	5.164	-
27.2. Rentelasten en soortgelijke kosten	7.570	3.483
Resultaat voor belasting	<u>-</u>	<u>-</u>
29. Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	<u>669.205</u>	<u>437.750</u>
Resultaat boekjaar	<u>669.205</u>	<u>437.750</u>

Dokterszorg Friesland Holding BV

Kasstroomoverzicht over 2023 (enkelvoudig)

in hele euro's en opgesteld volgens de indirecte methode

	Jaar 2023	Jaar 2022
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Bedrijfsresultaat	669.205	437.750
<u>Aanpassingen voor:</u>		
- Resultaat Deelnemingen (geen kasmutatie)	-669.205	437.750-
- Andere mutaties deelnemingen	-	-
- Mutaties voorzieningen	2.434	209-
	666.771-	437.959-
<u>Veranderingen in werkkapitaal:</u>		
- Toename vorderingen en overlopende activa	-3.506	61.697
- Afname Rek.crt.schuld activa	114.416	36.814
- Toename Rek.crt.schuld passiva	49.291	108.764
- Toename crediteuren	29.394	-60.670
- Toename overige schulden	41.667	8.878
- Toename overlopende passiva	72.180	71.831
	303.442	227.314
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties *)</u>		
Ontvangen uit hoofde van winstbelastingen(betaald: -)	-88.409	-14.280
Betaalde interest	-	690
Ontvangen interest	67	27
	-88.342	-13.563
Mutatie geldmiddelen	<u>217.534</u>	<u>213.542</u>
<u>Samenstelling geldmiddelen</u>		
	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Liquide middelen per begin boekjaar	845.529	631.987
Schulden aan kredietinstellingen per begin boekjaar	-	-
Geldmiddelen per begin boekjaar	845.529	631.987
Balansmutatie geldmiddelen in boekjaar	217.534	213.542
Geldmiddelen per einde boekjaar	<u>1.063.063</u>	<u>845.529</u>
Liquide middelen per einde boekjaar	1.063.063	845.529
Schulden aan kredietinstellingen per einde boekjaar	-	-
Totaal geldmiddelen	<u>1.063.063</u>	<u>845.529</u>

Toelichting algemeen

Grondslagen voor de financiële verslaggeving in de enkelvoudige jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de grondslagen zoals vermeld in de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

A. VASTE ACTIVA

III. Financiële vaste activa

1. Deelnemingen in groepsmaatschappijen

	31-12-2023	31-12-2022
Deelneming Dokterszorg Friesland Subholding BV	2.940.154	2.388.164
Deelneming Dokterswacht Friesland BV	1.474.394	1.357.179
Totaal 1. Deelnemingen in groepsmaatschappijen	4.414.548	3.745.343

Het verloop van deze post in het verslagjaar was als volgt:

<i>Deelneming Dokterszorg Friesland Subholding BV</i>		
Waarde van de deelneming op 1 januari	2.388.164	2.165.484
Exploitatieresultaat dit boekjaar	551.990	222.680
Saldo per 31-12-2023	2.940.154	2.388.164
<i>Deelneming Dokterswacht Friesland BV</i>		
Waarde van de deelneming op 1 januari	1.357.179	1.142.109
Exploitatieresultaat dit boekjaar	117.215	215.070
Saldo per 31-12-2023	1.474.394	1.357.179

B. VLOTTENDE ACTIVA

III. Vorderingen

1. Op handelsdebiteuren

	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren	9.133	6.924
Totaal 1. Op handelsdebiteuren	9.133	6.924

Als sprake is van creditering op inkopen en er daarmee per saldo een vordering op de leverancier ontstaat, dan zijn deze bedragen als vordering opgenomen.

2. Op groepsmaatschappijen

	31-12-2023	31-12-2022
Dokterszorg Friesland Subholding BV te Heerenveen	38.765	40.000
Doktersacademie Friesland BV te Heerenveen	130.141	25.067
Doktersdiensten Friesland BV te Heerenveen	-	54.147
Ketenzorg Friesland BV te Heerenveen	43.640	207.748
Totaal 2. Op groepsmaatschappijen	212.546	326.962

De rekening-courant met Groepsmaatschappijen hebben alle een looptijd korter dan één jaar. Over de rekening-courantverhoudingen is geen rente berekend, voor zover deze binnen dezelfde fiscale eenheid VpB zijn aangegaan. Indien er een rekening-courant buiten de fiscale eenheid is, dan wordt een rekenrente van 4% gehanteerd (betreft 2023 en 2023: Dokterswacht Friesland BV).

5. Overige vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen	64.956	1.818
Nog terug te ontvangen Vennootschapsbelasting	31.765	-
Totaal 5. Overige vorderingen	96.721	1.818

7. Overlopende activa

	31-12-2023	31-12-2022
Vooruitbetaalde bedragen en andere overlopende activa	8.848	14.112
Te vorderen subsidie sociale verzekeringen	-	-
Totaal 7. Overlopende activa	8.848	14.112

Alle overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar.

V. Liquide middelen

1. Bankrekeningen

	31-12-2023	31-12-2022
Rekening-courant Rabobank	263.063	145.529
Reserveringsrekening Rabobank	800.000	700.000
Totaal 1. Bankrekeningen	<u>1.063.063</u>	<u>845.529</u>

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking aan de vennootschap.
Er zijn geen zekerheden gesteld en er zijn geen garanties afgegeven, die de vrije opneembaarheid beperken.

D. EIGEN VERMOGEN

I. Gestort en opgevraagd kapitaal

	31-12-2023	31-12-2022
Gewone aandelen	18.000	18.000
Totaal I. Gestort en opgevraagd kapitaal	<u>18.000</u>	<u>18.000</u>

De vennootschap is op 9 februari 2012 bij notariële akte opgericht.
Enig aandeelhouder is de Friese Huisartsenvereniging.

II. Agio

	31-12-2023	31-12-2022
Ontvangen agio	629.795	629.795
Totaal II. Agio	<u>629.795</u>	<u>629.795</u>

Het verloop van deze post in het verslagjaar was als volgt:

Algemene agioreserve bij de start van het boekjaar	629.795	629.795
Bij: in het verslagjaar ontvangen agio	-	-
Saldo per 31-12-2023	<u>629.795</u>	<u>629.795</u>

Tot en met het verslagjaar is door de vennootschap € 116.558 agio gestort op de aandelen van Doktersacademie Friesland BV en € 60.000 op de aandelen van Doktersdiensten Friesland BV. De waarde van deze stortingen is opgenomen onder de post 'Deelnemingen in Groepsmaatschappijen'.

Daarnaast is in 2014 door de toenmalige aandeelhouder Ondernemende Huisartsenvereniging Friesland (OHF) agio betaald. Dit is bestemd om het vermogen van de Holding te versterken als risicokapitaal en ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen.

IV. (Andere) wettelijke en statutaire reserves

1. Wettelijke

	31-12-2023	31-12-2022
Reserve deelnemingen	2.533.770	2.416.555
Totaal 1. Wettelijke	<u>2.533.770</u>	<u>2.416.555</u>

De wettelijke reserve deelnemingen is op 12 februari 2012 ontstaan door dotatie na verkrijging van de aandelen van Dokterswacht Friesland BV. De reserve bestaat uit het verschil tussen de verkregen waarde en de geleverde tegenprestatie (€ 1). Deze reserve is niet vatbaar voor enige uitkering.

Deze reserve moet worden aangehouden omdat bij de dochtermaatschappij Dokterswacht Friesland BV een reserve (RAK) aanwezig is die op grond van landelijke regelgeving is gevormd.

De reserve is in 2014 aangevuld door het verkrijgen van de aandelen van Ketenzorg Friesland BV door Dokterszorg Friesland Subholding BV. De hoogte van de aanvulling komt overeen met het aanwezige eigen vermogen volgens de eindbalans op 31-12-2013 van Ketenzorg Friesland BV. Op deze post wordt niet meer nemuteerd.

Verloop 'Wettelijke reserves' in het verslagjaar:

Saldo per 31-12-2022	2.416.555	2.201.485
Bij: verkregen in het verslagjaar	-	-
Exploitatieresultaat in het verslagjaar, niet verrekenbaar of uitkeerbaar	117.215	215.070
Saldo per 31-12-2023	<u>2.533.770</u>	<u>2.416.555</u>

2. Statutaire

	31-12-2023	31-12-2022
Algemene reserve	1.601.210	1.049.220
Totaal 2. Statutaire	1.601.210	1.049.220

Het verloop in het verslagjaar was als volgt:

Saldo per 31-12-2022	1.049.220	826.540
Bij: Positief exploitatieresultaat in het verslagjaar	551.990	222.680
Af: Negatief exploitatieresultaat in het verslagjaar (excl. niet-uitkeerbaar)	-	-
Saldo per 31-12-2023	1.601.210	1.049.220

E. Voorzieningen

3. Overige

	31-12-2023	31-12-2022
Jubileumvoorziening ex RJ 271.4	20.594	18.160
Totaal 3. Overige	20.594	18.160

Het verloop van de voorzieningen was als volgt:

Stand op 1 januari van het boekjaar	18.160	18.369
Bij: dotaties en overboekingen	2.434	-
Af: onttrekkingen wegens uitkeringen en vrijval door vertrek	-	209-
Stand op 31 december van het boekjaar	20.594	18.160

De jubileumvoorziening is vastgesteld volgens de richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ 271).
De voorzieningen zijn voor het totale bedrag als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

G. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)

5. Schulden aan leveranciers en handelskredieten

	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren	166.822	137.428
Totaal 5. Schulden aan leveranciers en handelskredieten	166.822	137.428

7. Schulden aan groepsmaatschappijen

	31-12-2023	31-12-2022
Dokterswacht Friesland BV te Heerenveen	145.452	122.915
Doktersdiensten Friesland BV te Heerenveen	26.754	-
Totaal 7. Schulden aan groepsmaatschappijen	172.206	122.915

De rekening-courant met Groepsmaatschappijen hebben alle een looptijd korter dan één jaar. Over de rekening-courantverhoudingen wordt 4% rente berekend, voor zover deze buiten de fiscale eenheid VpB zijn aangegaan.

9. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2023	31-12-2022
Te betalen termijnen loonaangiften	110.208	97.669
Totaal 9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	110.208	97.669

Dit betreffen de nog af te dragen werkgeversheffingen en ingehouden loonheffing over de maand december en de eindheffing over het boekjaar.

10. Schulden ter zake pensioenen

	31-12-2023	31-12-2022
Nog te af te dragen premies aan het pensioenfonds PFZW	53.757	21.427
Totaal 10. Schulden ter zake pensioenen	53.757	21.427

11. Overige schulden

	31-12-2023	31-12-2022
Schulden uit hoofde van vakantiegelden	88.358	75.433
Schulden uit hoofde van verlofdagen	91.028	76.759
Overige schulden ter zake van salarissen en toeslagen	407	1.035
Verschuldigde vennootschapsbelasting	-	29.768
Totaal 11. Overige schulden	179.793	182.995

De overige schulden ter zake van salarissen en toeslagen betreffen bedragen waarvan de betalingsverplichting in het boekjaar is ontstaan en waarvan de betaling in het volgende boekjaar zal plaatsvinden.

12. Overige passiva

	31-12-2023	31-12-2022
Egalisatierekening huurverplichtingen	192.172	62.912
Af te dragen Omzetbelasting	16.332	14.452
Nog te betalen kosten	-	79.000
Nog te betalen accountantskosten	110.200	90.160
Totaal 12. Overige passiva	318.704	246.524

In de Overige overlopende passiva is de 'Egalisatierekening huurverplichtingen' opgenomen. Via deze post wordt de huurvrije periode van 1,5 jaar zoals die is bedongen bij aanvang van de huur verdeeld over de gehele huurperiode 2015-2027. De totale huursom die in jaar 2 t/m 12 betaald moet worden is geëgaliseerd over de gehele huurperiode van 12 jaar. Dit betreft de huur van de kantoorgedeelten op de 1e en 2e bouwlaag van het pand aan de K.R. Poststraat te Heerenveen.

De huurovereenkomst is in 2023 met 6 jaar verlengd tot eind 2032. Vanwege deze vroegtijdige zekerheid voor de verhuurder is een aanvullend bedrag van € 250k voor een huurvrije periode door de verhuurder aan Dokterszorg toegezegd. Dit bedrag wordt na verlenging in 2028 over de dan resterende periode uitgesmeerd. Het in 2023 daarvan ontvangen bedrag van €150k is aan de egalisatierekening toegevoegd; op 1-1-2027 ontvangen wij het 2e deel (€ 100k).

Onder de 'Nog te betalen kosten' zijn ultimo het jaar de bedragen begrepen, waarvan de betalingsverplichting vaststaat maar waarvoor ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog geen definitieve facturen of afrekeningen beschikbaar waren. De hiermee naar verwachting gemoeide bedragen zijn berekend op basis van inschattingen, gegeven de onderliggende stukken.

In 2022 zijn hierin bedragen opgenomen die voor derden zijn ontvangen. Deze schuldpositie is in 2023 afgewikkeld.

Alle overige schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Meerjarige financiële verplichtingen

Door de vennootschap zijn langlopende verplichtingen aangegaan uit hoofde van huur tot een jaarbedrag van € 210.430 met een resterende looptijd van 1 tot 4 jaar.

Fiscale eenheid

De vennootschap is voor de vennootschapsbelasting en voor de omzetbelasting opgenomen in een fiscale eenheid met Dokterszorg Friesland Holding B.V. als moedermaatschappij. De vennootschap is hoofdelijk aansprakelijk voor vennootschaps- en omzetbelastingsschulden over de periode dat zij deel uitmaakt van bovengenoemde fiscale eenheden.

Tot het moment van opstellen van de jaarrekening zijn geen andere rechten en plichten bekend geworden die tot vermelding in deze jaarrekening aanleiding geven.

Toelichting op de enkelvoudige Winst- en verliesrekening over 2023

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Netto-omzet

20. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De overige bedrijfsopbrengsten zijn als volgt samengesteld:</i>	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
Doorberekende kosten centrale bedrijfs- en directievoering voor groepsmaatschappijen	3.111.580	2.703.491
Andere opbrengsten	8.109	2.881
Totaal 20. Overige bedrijfsopbrengsten	<u>3.119.689</u>	<u>2.706.372</u>

De doorberekende kosten zijn in rekening gebracht aan de onderliggende werkmaatschappijen op basis van de geregistreerde afname c.q. de beste schatting van de mate van afname van de centrale dienstverlening.

De 'Andere opbrengsten' betreffen eigen inkomsten van de vennootschap uit dienstverlening aan derden.

BEDRIJFSLASTEN

22. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
<i>Brutosalarissen</i>		
Salariskosten directie en stafpersoneel centrale diensten	1.335.200	1.119.924
Doorberekende salariskosten gedetacheerd personeel	-284.216	-189.091
Af: ontvangen ziekengelden	1.021-	-
Totaal 22. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	<u>1.049.963</u>	<u>930.833</u>

De 'Doorberekende salariskosten' betreft de kosten van medewerkers die in loondienst zijn van Dokterszorg resp. van een andere werkgever binnen de groep en werkzaamheden voor andere groepsmaatschappijen resp. Dokterszorg verrichten. Alle doorbelastingen worden berekend tegen de werkelijke kosten van het werkgeverschap. Over de onderlinge verrekeningen worden geen toe- of afslagen berekend.

<i>Betaalde CAO-toeslagen</i>	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
Vakantietoeslag	107.410	90.195
Uitbetaalde vakantiedagen minus vrijval voorziening	12.844	3.495-
Eindejaarsuitkering	121.068	91.472
Beëindigingsovereenkomsten en andere eenmalige uitkeringen	11.543	9.363
Totaal Betaalde CAO-toeslagen	<u>252.865</u>	<u>187.535</u>
22.1. Lonen en salarissen	<u>1.302.828</u>	<u>1.118.368</u>

Onder 'éénmalige uitkeringen' zijn de bedragen opgenomen die voor jubilea zijn uitgekeerd of gereserveerd voor toekomstige uitbetalingen.

22.2. Sociale lasten

	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
Premies werknemersverzekeringen	249.097	194.228
Eindheffing en andere sociale lasten	5.080	17.055
Totaal 22.2. Sociale lasten	<u>254.177</u>	<u>211.283</u>

22.3. Pensioenlasten

	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
Premies pensioenverzekeringen	149.096	121.425
Totaal 22.3. Pensioenlasten	<u>149.096</u>	<u>121.425</u>

Aantal personeelsleden in personen en formatieplaatsen

Het gemiddeld aantal personeelsleden over het verslagjaar bedraagt:

	<i>Jaar 2023</i>	<i>Jaar 2022</i>
In personen	28,9	24,5
In formatieplaatsen	22,73	19,63

Mededeling in het kader van de pensioenregeling

De pensioenpremie is in het boekjaar gelijk gebleven aan de premie in het voorgaande boekjaar en bedroeg gedurende het gehele verslagjaar 25,8%. De verdeling van de pensioenlast is ongewijzigd gebleven: 50% komt ten laste van de werknemer en 50% ten laste van de werkgever.

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). De actuele dekkingsgraad van Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) is in 2023 gedaald van 108,7% naar 106,3%. De daling van de actuele dekkingsgraad werd met name veroorzaakt door de daling van de rente en de verhoging van de pensioenen per 1 januari 2024.

Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

De vennootschap heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Gegeven deze voor de werknemers beschikbare regeling ziet de vennootschap geen aanleiding om de pensioenvoorziening voor haar werknemers aan te passen.

26. Overige bedrijfskosten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Overige personeelskosten	249.908	258.131
Kosten extern personeel	343.096	213.545
Huisvestingskosten	269.949	268.315
Kosten automatisering	244.544	246.581
Kosten telecom	1.429	775
Organisatiekosten	302.256	264.466
Totaal 26. Overige bedrijfskosten	1.411.182	1.251.813

Specificatie overige personeelskosten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Kosten gezondheidszorg personeel (Arbo)	26.409	24.588
Kosten bij- en nascholing personeel	60.987	53.138
Reis- en verblijfskosten	43.501	41.056
Kosten personeelsverzekeringen groep	22.382	24.047
Kosten ondernemingsraad	9.221	5.539
Kosten werving & selectie	23.277	69.363
Overige personeelskosten	64.131	40.400
Totaal overige personeelskosten	249.908	258.131

Specificatie kosten extern personeel

	Jaar 2023	Jaar 2022
Kosten extern personeel medisch en ander advies	343.096	213.545
Totaal kosten extern personeel	343.096	213.545

In 2023 zijn gedurende langere tijd een aantal senior-posities door diverse oorzaken vacant geworden. Deze posities zijn eerst interim ingevuld, voordat tot een volgende werving of andere indeling kon worden overgegaan. Het betreft posities op ICT en Communicatie. Op een aantal van deze posities zijn in 2023/2024 weer medewerkers in dienst gekomen of de taken zijn anders verdeeld.

Specificatie Huisvestingskosten

	Jaar 2023	Jaar 2022
Huurkosten en dienstverlening huisvesting	201.854	217.380
Schoonmaakkosten	40.460	38.055
Kosten catering en keukenbenodigdheden	29.021	19.868
Overige huisvestingskosten	31.675	24.819
Doorberekende huisvestingskosten	-33.061	-31.807
Totaal huisvestingskosten	269.949	268.315

De kosten voor huur en dienstverlening zijn in 2022 hoger door afrekening van energiekosten over 2022. De energieprijzen waren gedurende 2022 hoog, zodat de afrekening ook hoger is geworden. Het kostenniveau beweegt zich in 2023 weer toe naar een meer herkenbaar niveau.

De doorberekende huisvestingskosten zijn de ontvangsten voor bijdrage in de huur en dienstverlening gebouw wegens onderverhuur van een gedeelte van de kantoorruimten aan een derde (Zorgbelang). Deze overeenkomst is begin 2018 ingegaan en loopt in beginsel eind 2024 af.

<u>Specificatie kosten automatisering</u>	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Exploitatiekosten ICT-platform	60.442	56.573
Exploitatiekosten administratieve software	184.102	190.008
Totaal kosten automatisering	244.544	246.581

In 2023 hebben wij voor beheer en een aantal projecten gebruik gemaakt van externe consultants. Het betreft projecten met betrekking tot verdere inrichting en optimalisatie van de ERP software van AFAS.

<u>Specificatie kosten telecom</u>	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Onderhoudskosten telecom	1.429	775
Totaal kosten telecom	1.429	775

<u>Specificatie organisatiekosten</u>	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Kosten overige verzekeringen	40.336	24.468
Kantoorbenodigdheden	41.495	51.714
Accountantskosten	37.204	35.903
Advieskosten	35.070	4.338
PR kosten (2022: inclusief lustrumkosten)	41.545	63.099
Vacatiegelden Raad van Commissarissen	52.416	57.024
Vacatiegelden Algemene Vergadering	2.393	3.497
Abonnementen en literatuur	9.623	9.064
Overige organisatiekosten	42.174	15.359
Totaal organisatiekosten	302.256	264.466

De advieskosten waren in 2023 hoger wegens advisering over de indeling van de huisvesting van het stafkantoor.

De RvC bestond in 2023 uit gemiddeld 4 personen (2022: 4). In 2019 is door de Algemene Vergadering besloten om de vergoeding voor de toezichthouder vast te stellen conform de richtlijnen volgens de Wet Normering Topinkomens (WNT). Nadere gegevens hierover zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2023 Dokterszorg.

27.1. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Rentevergoeding arrangement creditgelden bank	5.164	-
Totaal 27.1. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	5.164	-

Medio 2022 is de negatieve rente vervallen en begin 2023 is de rentevergoeding weer boven de nulwaarde uitgekomen.

27.2. Rentelasten en soortgelijke kosten

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Rentelasten bank (rekening-courant en kosten)	1.493	3.247
Rentelasten derden (incl. Groep buiten FE VpB)	6.077	236
Totaal 27.2. Rentelasten en soortgelijke kosten	7.570	3.483

Onder 'Rentelasten bank' zijn tevens de kosten begrepen voor het aanhouden van een rekening-courant met de Rabobank.

De rentelasten derden bevatten de rentelasten die door de vennootschap in rekening zijn gebracht aan groepsmaatschappijen wegens rekening-courant verhoudingen buiten de fiscale eenheid vennootschapsbelasting.

29. Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Resultaat Dokterswacht Friesland BV	117.215	215.070
Resultaat Dokterszorg Friesland Subholding BV	551.990	222.680
Totaal 29. Aandeel in winst/ verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	669.205	437.750

Toelichting op het kasstroomoverzicht (enkelvoudig) over 2023

Mutatie geldmiddelen

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Balansmutatie geldmiddelen in boekjaar	217.534 *)	213.542

De herkomst voor de toename van de liquide middelen in het boekjaar zijn af te leiden uit het kasstroomoverzicht over 2023.

*) In hoofdlijnen zijn de bronnen de volgende geweest:

	<u>Jaar 2023</u>	<u>Jaar 2022</u>
Mutaties op voorzieningen	2.434 1	-209
Rekening-courant mutaties groep (per saldo verschuldigd)	163.707	145.578
Betaalde resp. terugontvangen Vennootschapsbelasting	-88.409 2	-14.280
Afname vorderingen	-3.506	
Toename kortlopende schulden	143.308 3	82.453
Mutatie geldmiddelen in het boekjaar	217.534	213.542

Toelichting:

- 1). Dotatie aan jubileumvoorziening
- 2). Betreft voorlopige aanslagen VpB 2023 en 2022
- 3). Betreft netto toename van de schulden

Ondertekening jaarrekening

Raad van Bestuur:

Ondertekend te Heerenveen, 24 mei 2024

.....
w.g. M.J. van der Werff,
Raad van Bestuur Dokterszorg Friesland Holding BV

De Raad van Commissarissen:

Ondertekend te Heerenveen, 24 mei 2024

.....
w.g. H.J. Reesink (voorzitter)

.....
w.g. F.J. Knoops

.....
w.g. M. Voerman - van der Wal

.....
w.g. W.R. Zuurbier

OVERIGE GEGEVENS

1. Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is als zelfstandig document aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Winstbestemming

Artikel 20 (deels) van de statuten luidt als volgt:

1. De winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering.
2. De vennootschap kan slechts uitkeringen doen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet, de statuten of de regelgeving van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) moeten worden aangehouden.

3. Voorstel resultaatbestemming 2023

Met inachtneming van de statuten stelt de Raad van Bestuur van de vennootschap aan de Algemene Vergadering voor om het positieve resultaat over 2023 van € 669.205 toe te voegen aan de reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de Algemene Vergadering op 29 mei 2024 is dit voorstel reeds in de balans verwerkt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van commissarissen van Dokterszorg Friesland Holding B.V.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Dokterszorg Friesland Holding B.V. te Heerenveen gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Dokterszorg Friesland Holding B.V. op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Dokterszorg Friesland Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak continuïteit

Zoals vermeld in het onderdeel 'Structuurwijziging Groep Dokterszorg' op pagina 20 van de jaarrekening zijn de gehanteerde grondslagen gebaseerd op continuïteit van de bedrijfsvoering. Het bestuur heeft een continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- ▶ Het beoordelen van de continuïteitsveronderstelling door het bestuur op basis van onze kennis van de entiteit en onze controlewerkzaamheden;
- ▶ Het nagaan of het bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd waardoor gerede twijfel kan ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven;
- ▶ Het evalueren van de begrote (operationele) resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor kalenderjaar 2024, rekening houdend met ontwikkelingen in de branche en onze kennis uit de controle;
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk 4 van het bestuursverslag, waarin het bestuur toelichting geeft op de wijze waarop frauderisico's zijn geïdentificeerd en welke maatregelen hieromtrent zijn genomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de klokkenluidersregeling. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving en ongeautoriseerde handelingen in systemen. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Op basis van onze controlestandaarden gaan wij altijd uit van de veronderstelling dat bij de opbrengstverantwoording sprake is van een frauderisico. Het frauderisico bij opbrengstverantwoording van Dokterszorg Friesland Holding B.V. is weerlegd voor de volgende stromen:

- ▶ Voor het normeringsbudget van de geconsolideerde vennootschap Dokterswacht Friesland B.V. is sprake van een jaarafpraak met het NZa, vaste tariefafspraken en een bestaand kader aan beleidsregels.
- ▶ Ten aanzien van de opbrengsten van de geconsolideerde vennootschap Ketenzorg Friesland B.V. is sprake van overeenkomsten met de zorgverzekeraars waarmee vaste prijsafspraken per zorgstraat worden gemaakt. Hierdoor is er geen sprake van subjectieve bepalingen ten aanzien van de toerekening van de omzet.
- ▶ Risico's ten aanzien van niet-routinematige transacties hebben wij gecontroleerd als onderdeel van het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het bestuur.

Het door ons geïdentificeerde frauderisico en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- ▶ Conform onze beroepsstandaarden hebben wij aandacht besteed aan het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het bestuur, wat zich zou kunnen openbaren in oneigenlijke beïnvloeding van de cijfers door of op aangeven van het bestuur, hieronder valt:
 - ▷ Transacties buiten de normale bedrijfsvoering, waaronder het (on)gunstiger voorstellen van de omzet door handmatige boekingen (memoriaalboekingen);
 - ▷ Boeking rondom periode afsluitingen om zodoende de resultaten te beïnvloeden.

Uit onze werkzaamheden ten aanzien van deze geïdentificeerde risico's blijken geen bijzonderheden.

Bij de controle besteden wij aandacht aan het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management. Wij hebben onder andere de volgende werkzaamheden verricht:

- ▷ Evalueren van de opzet en het bestaan van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's, zoals het proces met betrekking tot het verwerken en vastleggen van journaalboekingen en het opstellen van de financiële overzichten;
- ▷ Toetsen van de in het grootboek vastgelegde journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht, waaronder specifiek de memoriaalboekingen;

- ▷ Onderzoeken van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering.
- ▷ Evalueren of de oordeelsvormingen en beslissingen van het management bij het maken van schattingen bij het opstellen van de jaarrekening, zoals waardering van debiteuren en de omvang van het netverlies wijzen op mogelijke vooringenomenheid.
- ▷ Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur en de raad van commissarissen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het bestuur.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ het verslag van de interne toezichthouder;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling openbare jaarverantwoording WMG is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling openbare jaarverantwoording WMG.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG en Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 28 mei 2024

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. E.J. Jongsma RA
